

Jesenice, dne 16. aprila 1971

ŽELEZAR — GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ŽELEZARNE JESENICE

— Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Joža Varl — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo »Železarja«, združeno podjetje SLOVENSKE ŽELEZARNE Ljubljana — Železarna Jesenice. Telefon int. uredništvo 483, administracija 484 — Tisk CP »Gorenjski tisk«

ŽELEZAR

18. seja delavskega sveta Železarne**Novo poslovno sodelovanje**

V ponedeljek, 12. aprila 1971 je predsednik delavskega sveta Železarne Franc Kobentar sklical 12. sejo in za dnevni red predlagal:

- pregled sklepov zadnjih dveh sej,
- razpis volitev v organe samoupravljanja,
- razprava o predlogu ustavnih sprememb,
- sprejem pravilnika o izplačevanju nadomestila osebnega dohodka za prvih 30 dni nezmožnosti za delo zaradi bolovanja,
- razprava o predlogu pravilnika o delovnih razmerjih in pravilnika o 42 urnem delovnem tednu združenega podjetja slovenskih železarn in
- poročila odborov.

Poročilo o izvrševanju sklepov zadnjih dveh sej je podal glavni direktor. Člani so k poročilu imeli pripombo oziroma vprašanja v zvezi z delimitiranjem višine osebnih dohodkov, kar pa jim je bilo takoj na seji razloženo.

Delavski svet Železarne je razpisal volitve za polovico članov delavskega sveta podjetja, za polovico članov

svetov delovnih enot in za kolektivne izvršilne organe v obratih. Volitve bodo 14. maja leta 1971 in so v ta namen imenovali volilno komisijo in komisijo za sestavo volilnega imenika.

Po uvodnih besedah Ludvika Kejžarja, ki je član komisije za ustavne spremembe pri občinski konfe-

(nadalj. na 2. str.)

V torek, 13. aprila, je skozi našo občino tekla letošnja zvezna štafeta mladosti, ki sta se ji priključili tudi dve planinski. Na sliki: kratek postanek pred spomenikom padlih talcev na Hrušici

Prvi korak k načrtnemu izobraževanju in pogled naprej

V začetku aprila je kadrovska služba Železarne izdala skripta, ki pomenijo prvi resnejši korak načrtnega izobraževanja in izpopolnjevanja vodij delovnih skupin, ki so hkrati neposredni organizatorji proizvodnje.

V prvem delu gradiva avtor Milan Polak, sekretar samoupravljanja zelo nazorno, podrobno in konkretno odgovarja na vprašanje: Kaj je delavsko samoupravljanje in kakšno je v naši tovarni. Sociologinja Albina Tušar obravnava medosebne odnose kot funkcijo delovnih skupin in neformalnih grup, psiholog Janez Tušar pa človeške odnose pri vodenju in nadzoru. V zadnjem delu zajetnega gradiva inž. Tone Varl podrobno obravnava pripravo in vodenje sestanka. Uvod je napisal direktor kadrovskega sektorja dipl. politol. Tomaž Ertl.

Gradivo je sestavljeno po najsodobnejših znanstvenih dosežkih in virih in bo prav gotovo potrebno, kar je tudi v programu kadrovske službe, dodatno tolmačenje oziroma razlaga. Gradivu so priložene tudi sheme o organizacijskem sestavu uprave podjetja in sektorja za proizvodnjo ter tehničnega sektorja, organizacije samoupravljanja v obratih, delovnih enotah in v tovarni. Skripta so poleg vodij delovnih skupin prejeli tudi vsi obratovodje, šefi delovnih enot in direktorji, ki naj bi v tem procesu izobraževanja poleg pristojne službe sodelovali. Kajti individualnemu študiju in dodatni razlagi bodo sledili razgovori v obliki preverjanja znanja. Razum-

ljivo je, da le na tak način dela pričakujemo lahko ustrezne rezultate te začetne izobraževalne akcije samoupravljalcev.

Zelo spodbudno idejo so dale tudi družbeno-politične organizacije Železarne, ki predlagajo, da bi iste materiale posredovale tudi vsem vodstvenim kadrom družbenopolitičnih organizacij v podjetju. S tem bi se krog sodelavcev, ki bi bili zajeti v prvi ciklus izobraževanja znatno razširil, seveda pa bi morali, če želimo doseči uspeh, tudi v tem primeru uporabiti enako metodologijo.

Ta začetni korak k načrtnemu izobraževanju in izpopolnjevanju samoupravljalcev, ki hkrati pomeni tudi izobraževanje proizvajalcev pa odpira nova vprašanja. To pomeni resnično le prvi resnejši korak za kakovostni dvig samoupravljanja v podjetju, ki pa se bo moral kontinuirano nadaljevati skozi vsa leta. Najbrž pa je vsakomur jasno, da bo temu morala slediti akcija, ki bo zajela vse ostale člane samoupravnih organov, kakor tudi vse člane delovnega kolektiva. Najbolj trajne rezultate lahko pričakujemo le z rednim in kontinuiranim izobraževanjem in izpopolnjevanjem vseh članov delovnega kolektiva, ker le z usposobljenostjo vseh lahko računa-

mo na hitrejšo kakovostno rast delavskega samoupravljanja v Železarni. Seveda pa se bo vse to pozitivno odražalo tudi v proizvodnji, v višji produktivnosti in bolj-ših poslovnih rezultatih.

Ko načenjamo to vprašanje si moramo biti na jasnem, da je še velik del članov kolektiva neprizadet pri samoupravljanju, oziroma prisoten le kadar se razpravlja o njegovih neposrednih koristih, medtem ko pa je pri ostalih vprašanjih nezainteresiran, velikokrat pa za aktivno sodelovanje tudi neusposobljen. Nič manj pomembna ugotovitev pa je, da delovni kolektiv zapušča delavci prežeti z delavsko zavestjo, ki so prešli najtežje razredne boje pred vojno, ljudsko revolucijo in povojno izgradnjo ter da na njihova mesta stopajo mlajši, zaradi drugačnih razmer manj zavestno prežeti in manj revolucionarni. Njihova pripadnost delavskemu razredu in delovnemu kolektivu je le formalnost, ne pa zavestna pripadnost razredu, na čigar plečih je slonel dosednji in bo slonel nadaljnji razvoj. Vse te ugotovitve, vključno z zobrazbeno strukturo članov delovnega kolektiva, tudi politično podpirajo zahtevo po trajni in načrtni vzgoji samoupravljalcev.

V nekaterih krogih se je že porodila ideja o šolah samoupravljanja, ki bi jo morali absolvirati vsi člani delovnega kolektiva, novospregjeti de-

lavci pa že z uvajalnim tečajem. Seveda bi taka šola morala teči kontinuirano in se vsakih nekaj let tudi za stopnjo dvigniti, ker se tudi razvoj, znanost, tehnika itd. stalno spreminja oziroma napreduje. Taka akcija pa bi bila uspešna le, če bi kakovostno izboljšali tudi delo na šolah, predvsem na šolah druge stopnje, kjer bi bodoči delavci dobili prvi kurz, prvo šolo samoupravljanja, kajti

vsega tega je danes odločno premalo pa tudi ne izdelano in preveč odmaknjeno od vsakodnevnega življenja in prakse.

V Železarni bi morda kazalo tudi razmišljati o šoli samoupravljanja, ki bi jo v nadaljevanjih objavljali v tovarniškem tedniku Železar. To so sicer misli in ideje, ki pa bi jih morali na ustreznih mestih bolj poglobljeno obravnavati.

Zdravljenje naših delavcev z ultrazvokom

V letošnjem letu smo na oddelku socialno zdravstvene službe železarne Jesenice pričeli zdravljenje z ultrazvokom. Zaradi uspehov, ki jih imamo bi radi bralcem Železarja povedali čemu služi ultrazvok.

Zvočni nihaji visoke frekvence, ki jih človekovo uho ne more zaznavati, ker obsegajo območje od 20.000 pa do nekoliko milijonov v sekundi, se imenujejo ultrazvok. S posebno napravo t. j. ultrazvočnim generatorjem in s kristalno glavo uspemo v živem tkivu doseči zdravilne učinke zaradi ultrazvočne energije. S pomočjo ultrazvočne energije, ki deluje na tkivo mehanično, toplotno, kemično in biološko, dosežemo uspešno lokalno zdravljenje.

Ultrazvok uporabljamo predvsem pri reumatikih in hrbteničarjih različnih bolezenskih izvorov. V bodoče bomo zdravili tudi nekatera kožna in živčno mišična obolenja.

Zdravljenje z ultrazvokom je enostavno in traja vsakokrat od 3 do 6 minut. Celotno zdravljenje pa traja 10 do 15 dni. Pri trdovratnih obolenjih pa nadaljujemo zdravljenje po treh tednih prekinitev.

Za ilustracijo lahko pove- mo, da od 100 pacientov, ki so iskali pomoč na našem oddelku ultrazvok ni koristil dvema t. j. 98:2.

Dnevno zdravimo z ultrazvokom 10 do 15 članov kolektiva in upamo, da bomo to vrsto zdravljenja z uspehom nadaljevali v dobrobit našega delovnega človeka.

Vodja soc. zdravstvene službe Dr. Aleksander Rjazancev

Te dni so v teku zelo obsežne razprave o predlogu ustavnih sprememb. Predlog zajema 21 amandmajev (od XX do XL), ker je bilo k ustavi iz leta 1963 že sprejetih 19 amandmajev (od I do XIX). V XXIV. amandmaju, ki obravnava enoten jugoslovanski trg v 6. točki zasledimo nov ekonomski instrument KOMPENZACIJO, kar prevedeno v slovenščino pomeni »nadomestilo, poravnava, zamenjavo, odškodnina«. Ta izraz, ki v ekonomskem izrazoslovju ni nov, prvič ga zasledimo v razpravi na VIII. kongresu ZKJ, na IX. kongresu pa je že zajet v resolucijo. V predlogu besedila omenjenega amandmaja je pod točko 6 napisano: »Da bi zagotovili enakopravnost organizacij združenega dela v ustvarjanju dohodka in razpolaganju z rezultati dela, kot tudi zaradi enakopravnosti republik in pokrajin na enotnem trgu, se hkrati z določanjem skupne ekonomske politike oziroma s sprejemanjem ukrepov za njeno izvajanje določi tudi kompenzacija, če se z akti zveznih organov okrnjuje taka enakopravnost.«

Razprave o kompenzacijah

Ker posebne razlage oziroma natančne definicije kompenzacij ni mogoče zaslediti v naši literaturi, vendar pa naj bi po dosedanjih razpravah pomenila ekonomski instrument, »s katerim se priznava in plačuje neko finančno, nadomestilo tistim panogam, predvsem pa tistim regijam, ki so prizadete bodisi zaradi enotnega trga, enotnega gospodarskega sistema ali diskriminacijskih ekonomsko-političnih instrumentov države, zlasti federacije«. Če bi hoteli navesti konkretni primer iz bližnje preteklosti, potem bi bila metalurgija kot panoga upravičena do take kompenzacije ob diskriminacijskem ukrepu zvezne vlade v zvezi z izvozom koksa ob izrednem pomanjkanju za domačo porabo, s čemer se je nujno moral povečati uvoz zaradi konjunktura mnogo dražjega koksa.

Dosedanje razprave o kompenzacijah se v glavnem sučejo okoli vprašanja ali naj se priznavajo panogam ali območjem. Razumljivo je, da se nerazvita območja zavzemajo za regionalne kompenzacije, kar utemeljujejo s tem, da del dohodka z manj razvitih območij odteka v korist bolj razvitih in da zvezni instrumentariji največkrat prizadenejo nerazvita območja. Ta predpostavka ni z ničemer utemeljena, čeprav je njihova skrb razumljiva, saj bo omejen pomemben dotok dodatnega kapitala s federacije. Seveda pa se ob vsem tem postavlja tudi vprašanje praktične izvedbe sistema kompenzacij. Tako stališče, ki je v zvezi s kompenza-

cijami zapisano v resoluciji IX. kongresa ZKJ, kot besedilo v predlogu ustavnega amandmaja, sta zelo ohlapna in zahtevata bolj strokovne obdelave ekonomistov. Nedvomno pa ob vsem tem ostane še vedno generalno vprašanje ali kompenzacija po panogah ali regijah.

Za delovne kolektive oziroma konkretno za Železarno pa je bolj zanimivo vprašanje kompenzacij po panogah, kajti zvezni instrumentariji so v bližnji preteklosti večkrat tako ali drugače prizadeli panogo. Ob teh razpravah se zavedamo, da so kompenzacije v našem gospodarskem sistemu lahko le skrajno izjemen instrument, ki bi moral biti upoštevan le ob najbolj grobih primerih diskriminacije. Kajti v takih primerih bo potrebno temeljito pretehtati primer prizadetosti ne samo z vidika pravičnosti do posamezne panoge, ampak tudi in predvsem z vidika širših družbeno ekonomskih interesov.

Še mnogo vprašanj v zvezi s kompenzacijami v organizacijah združenega dela je odprtih. Že samo dejstvo, da sedanji ustavni amandmaji predlagajo decentralizacijo mnogih ekonomskih funkcij federacije oziroma prenos na republike in soodgovornost republik za sistemski in ekonomskopolitični instrumentarij federacije, odpira vprašanje ali naj se le-te obravnavajo na nivoju federacije ali republik. Razen tega pa bo instrumentarij federacije moral odstraniti razne kompromisne rešitve ter diskriminacije in privilegije, če bomo hoteli zagotoviti popolno enotnost trga. Naslednje vprašanje je klasifikacija podjetij v panogo, kajti po politični ekonomiji je panoga za oznako proizvodnje istovrstnih izdelkov, ne pa statistična klasifikacija. Vprašanje je tudi stimulativnega ali destimulativnega vpliva kompenzacij na poslovno in razvoj organizacij združenega dela. Predlog ustavnega amandmaja navaja »organizacije združenega dela« kar lahko razumemo organizacije z istovrstno proizvodnjo. Še vedno pa ostaja vprašanje kako to izvajati v praksi, kako določiti višino itd. Primeri iz prakse namreč kažejo, da podjetja z isto proizvodnjo v neposredni bližini ali v različnih republikah, ki so vsa sistemsko diskriminirana oziroma v težavnem položaju, ki bi lahko pogojeval kompenzacije, poslujejo z različno stopnjo akumulacije. Vprašanje je po katerem podjetju naj se meri višina kompenzacije oziroma ugotavljajo objektivni vzroki za takšne ali drugačne ekonomske rezultate.

Najbrž vprašanja, ki jih v dosedanjih razpravah srečujemo v zvezi s kompenzacijami še niso odprla vseh dilem, ki jih bo v razpravah o predlogih ustavnih amandmajev potrebno razčistiti oziroma nanje odgovoriti. Vsa ta vprašanja zahtevajo tudi poglobljenih in natančnih strokovnih odgovorov.

Novo poslovno...

(Nadaljevanje s 1. strani)
renci SZDL, so obravnavali predlog ustavnih sprememb in na koncu imenovali komisijo oziroma delovno skupino, ki bo zbrala vse predloge in stališča tako s te seje delavskega sveta, kot z drugih sestankov organiziranih v ta namen in jih posredovala ustreznemu organu skupščine občine.

V nadaljevanju seje so sprejeli pravilnik o izplačevanju nadomestila osebnega dohodka za čas bolovanja in pregledali predlog pravilnika o delovnih razmerjih ter pravilnika o 42 urnem delovnem tedu združenega podjetja Slovenske železarne. S predlogom pravilnika o delovnih razmerjih in pravilnika o 42 urnem delovnem tedu so se strinjali in sklenili, da se oba pravilnika, po njihovem mnenju bi morala biti združena v enem samem pravilniku, še z nekaterimi pripombami in predlogi za spremembe, posredujejo delavskemu svetu združenega podjetja prek direktorja.

Skladno z določbo izvršnega sveta skupščine SR Slovenije z dne 5. aprila 1971 glede delimitiranja višine osebnega dohodka v naši železarni, so sprejeli začasno spremembo plana osebnih dohodkov za 1971. leto. Po novem planu se bodo osebni dohodki povečali na 1550 din poprečno na osebo mesečno, kar je za 5% več od prvotno dovoljenega limita. Sredstva za regresiranje ostanejo nespremenjena. Ta sklep bo veljal do splošnega družbenega dogovora in so zato v komisijo, ki bo delala na tem pri republiškem odboru sindikata delavcev industrije in rudarstva, imenovali direktorja sektorja za ekonomiko dipl. inž. Iva Arzenška.

Na podlagi poročil odborov so odobrili koriščenje 650.000 din iz sklada za splošno porabo in 4000 dni izredno plačanega dopusta za kulturno prosvetno in športno rekreativno dejavnost v občini in v tovarni v letošnjem letu. Sprejeli so sklep s katerim so dali izjavo za pristop k poslovnemu sodelovanju za proizvodnjo in prodajo sredstev za integralni transport pod pogoji pogodbe, ki so jo v okviru poslovnega združenja SMELT že sklenili Boris Kidrič — Maribor, ITAS — Kočevje in Vozila — Nova Gorica.

Ob koncu seje so imenovali novega komandanta enot samozaščitne tovarne in člane v stalno občinsko konferenco SZDL.

10. seja sveta DE valjarne Bela

V soboto 10. aprila je bila v prostorih valjarne Bela, seja sveta DE valjarne Bela. Najprej so pregledali izpolnjevanje sklepov prejšnje seje, nato zelo izčrpno in obširno obravnavali problematiko za minulo leto ter za mesce januar in februar v tekočem letu. Za konec seje so predsedniki posameznih komisij posredovali ustrezna poročila.

Članom sveta DE so problematiko posredovali že pred sejo, v razpravi pa so bile poudarjene zlasti naslednje zadeve: letos je bila v valjarne Bela priključena tudi dejavnost prejšnjega obrata Javornik II. S tem v zvezi je nastal problem zasledovanja finančnih pokazateljev. Zato so predlagali, da je treba SEP pisмено obvestiti in mu predlagati naj pregleda možnosti zasledovanja finančnih pokazateljev ločeno, predvsem za pocinkovalnico in termično obdelavo. Tudi dobiti — izpleni v oddelku adjustaze štedila niso pravilno prikazani za januar in februar. Inž. Senčar je opozoril na stalne težave, ki jih imajo z delovnimi valji. Imajo samo en par dobrih delovnih valjev, novih valjev pa še ni.

Analiza zastojev za marec v primerjavi z letom 1970 kaže ugodne rezultate, saj so se celokupni zastoji od lanskega precej zmanjšali in jih je bilo v marcu le še 25,80%. Mehanskih zastojev je bilo

sicer več, toda manj je bilo elektro in valjarskih zastojev sosednjih prog in predvsem temperaturnih zastojev. Le-ti so se zmanjšali zaradi občutno nižjega track-tima ter zaradi neprekinjenega obratovanja globinskih peči.

Analiza je pokazala, da niso bili v dovoljni meri pripravljeni na obratovanje potisne peči oziroma na spreminjeno tehnologijo valjanja na blumingu. Občutno se je tudi zmanjšala poraba mazuta in sicer je v marcu znašala 28 kg/t, lani v marcu pa so ga porabili 32 kg/t.

Tovariš Kavčič je v razpravi načel vprašanje žerjavov, ki so problematični tudi v ostalih oddelkih. V marcu so imeli 11% zastojev od obratovalnega časa na žerjavih. Na brusilnih strojih so imeli v glavnem elektro zastoj, sicer pa so dobro delali zaradi bolj enakomernega dotoka materiala in asortimenta.

Tovariš Knific je kritično ocenil program dela in opo-

zarja pripravo dela, da naj v prihodnje program dela v večji meri usklajuje s proizvodnjo. Problematiko valjarne žice je posredoval tovariš Črv in povedal, da je kvaliteta boljša in so imeli tudi manj izmečka. Izdelali so tudi analizo valjarskih zastojev, ki kaže na odstopanja nekaterih izmen in jih imajo skoraj polovico obratovalnega časa. V marcu so dosegli rekordno proizvodnjo, vseh pa še ne morejo biti zadovoljni in je treba skrbeti za doseganje še boljših rezultatov. Prav tako je bila izdelana nova tabela za premiranje v valjarni žice za večjo proizvodnjo žice, ker sedanja stimulacija ni bila taka, da bi težila k povečanju proizvodnje. V razpravi so sodelovali še tovariš Jakšič, Dolžan, Črv in Kavčič.

Sprejeli so devet sklepov, ki se nanašajo na ločeni prikaz finančnih pokazateljev, dalje na izdelavo programa, ki naj bo bolj usklajen s proizvodnjo ter na bolj dosledno izpolnjevanje zahteve internih akcijskih programov, da bi izboljšali proizvodnjo v kvalitetnem in količinskem pogledu. S posebnim skle-

pom ponovno opozarjajo člane sveta DE in posameznih komisij, da se redno udeležujejo sej, na bližnjih volitvah pa bo treba izbrati ljudi, ki bodo pripravljene sodelovati v samoupravnih organih. Pripraviti bo treba analizo, koliko denarja je zbranega od 0,5% osebnih dohodkov, ki so jih namenili sindikalni organizaciji. Čimprej je treba ustanoviti mladinsko organizacijo. Strinjali so se s povečanjem normativ in poslovanjem priključene adjustaze štedel — Javornik in povečanjem normativ pocinkovalnice in lužnice na Javorniku od 87 na 107 ljudi. Potrdili so normativ potisne peči, ne glede na to, ali bo potisna peč obratovala kontinuirano ali ne.

Konstituarna seja TO sindikata

Na prvi — konstituarni seji tovarniškega odbora osnovne organizacije sindikata Železarne, ki je bila včeraj 15. aprila, je novi predsednik Franc Klobentar predlagal za dnevni red: izvolitev organov tovarniškega odbora, predlog zaključkov 19. občnega zbora osnovne organizacije sindikata Železarne in informacijo o razpisu volitev samoupravnih organov Železarne.

Podrobnosti iz seje bomo poročali v naši prihodnji številki.

Zaključen pomladanski krog predavanj DIT

Spomladanski krog strokovnih predavanj v klubskih prostorih DIT kaže na skromno, vendar spodbudno poživitev klubske dejavnosti.

K vsebinski izvedbi programa so prispevala domala vsa strokovna društva, z naslednjimi predavanji:

— inž. Janez Mesec: VARNOST LEGIRANIH KONSTRUKCIJSKIH JEKEL

— inž. Sašo Jezeršek: NOVA HLADNA VALJARNA

— inž. Jaka Soklič: MEHANIKA VESOLJSKIH POLETOV

— inž. Franc Mlakar: KONGRES MEDNARODNEGA INSTITUTE ZA VARJENJE

— inž. Marija Vičar: 10 LET NA PERSPEKTIVA IZGRADNJE JESENICE

— mag. inž. Peter Kunc: AMERIKA LETA 1971 IN NASA HLADNA VALJARNA

— inž. Jože Kramar: ENERGETSKI PROBLEMI SLOVENIJE

— dr. Aleksander Rjanc: VPLIV ONESNAŽENJA ZRAKA NA ČLOVEKOVO ZDRAVJE

Predavanj se je poprečno

udeleževalo po 30 članov vseh društev.

Odbor občinske zveze inženirjev in tehnikov, ki je tudi sodeloval pri koordiniranju te dejavnosti, se posebej zahvaljuje tehničnemu direktorju železarne tov. BOGOMILU HOMOVČU, ki se je redno udeleževal naših debatnih večerov ter s svojimi stališči do posameznih vprašanj prispeval k kvaliteti razprav.

Mišljenja smo, da je strokovna predavanja kot eno od dejavnosti Društev inženirjev in tehnikov programirati tudi

v naprej s tem, da bi kazalo vnesti v način dela nekatere spremembe.

Pri tem mislimo na kakovostne spremembe:

— ločiti bo treba predavanja, ki imajo ožji namen dodatnega izobraževanja od debatnih večerov, ki imajo namen oblikovati stališča inženirjev in tehnikov do določenih tehničnih ali drugih odprtih vprašanj.

Mislamo, da bi stališča in odnos inženirjev in tehnikov do tehničnih vprašanj morala postati močna opora vodilnemu kadru v podjetjih, ki je odgovoren za tehnični napredek proizvodnje. inž. N. M.

Poškodbe v marcu

Po podatkih službe za varstvo pri delu je bilo v marcu na delovnih mestih poškodovanih 40 naših sodelavcev. Največ to je 15 poškodb so imeli v talilnicah in izgubili 331 delovnih dni, v valjarni 6 poškodb in 103 dnevi, valjarna Javornik 5 poškodb —

14 dni, predelovalni obrati 4 poškodbe — 169 dni, v energetskih obratih poškodb ni bilo pač pa so izgubili 48 dni zaradi poškodb iz prejšnjih mesecev. Na vzdrževanju je bilo 6 poškodb in 218 dni, na transportu 3 poškodbe — 56 dni ter v upravnih službah 1 poškodba in 26 izgubljenih dni. Zaradi poškodb na delovnih mestih je bilo v Železarni v marcu izgubljenih 1062 dni.

Na poti v službo v talilnicah, valjarnah Javornik, valjarna Bela, v predelovalnih obratih, energetskih obratih, na vzdrževanju in upravnih službah niso imeli poškodb. Zaradi poškodb iz prejšnjih mesecev so v valjarni Bela izgubili 4 dni, v predelovalnih obratih 6 dni, na vzdrževanju 11 dni. Na transportu sta bili dve poškodbi na poti v službo, zaradi katerih so izgubili 40 delovnih dni. Tako sta bili v vsej Železarni na poti v službo le dve poškodbi, zaradi poškodb na poti kjer so vštete tudi tiste iz prejšnjih mesecev pa je bilo izgubljenih 61 dni.

kakšen odstotek plavžev je uporabljal v posameznih obdobjih kot dodatek zemeljski plin in kisik ter kakšna je bila poprečna poraba koksa.

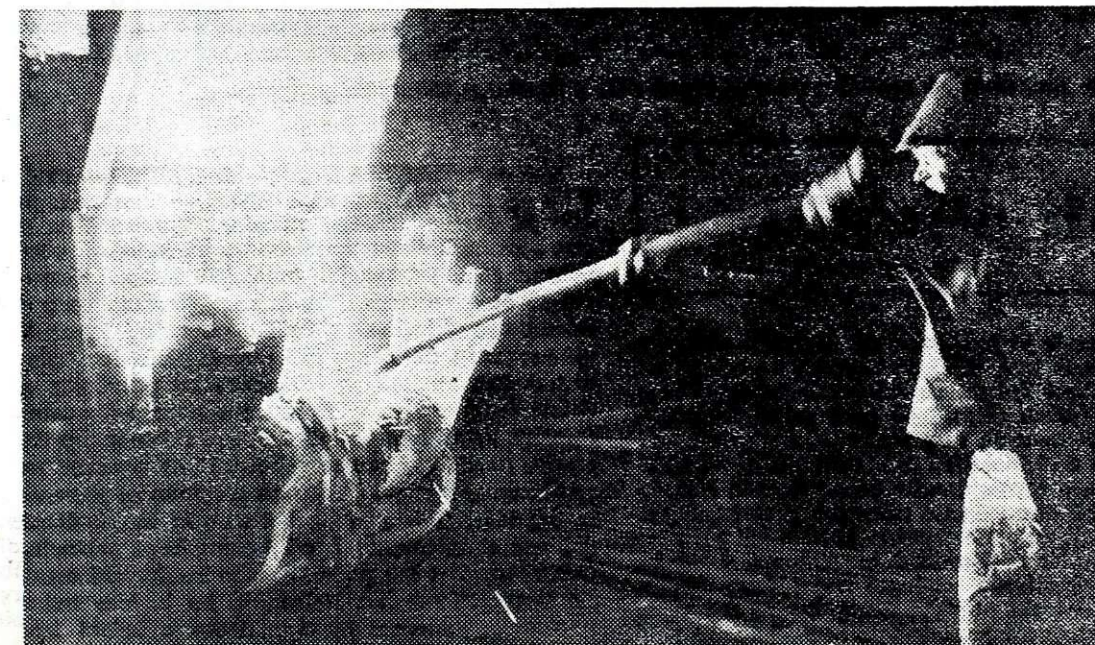
ŽELEZARSKI GLOBUS

SOVJETSKA ZVEZA — Sovjetski plavžarji so dosegli v preteklem desetletju močan napredek na področju tehnologije proizvodnje grodlja. Iz spodnje tabele je razvidno,

leto	1960	1965	1969
zemeljski plin	41,3 %	79,3 %	85,2 %
kisik	3,9 %	31,9 %	51,0 %
koks	711 kg/t	586 kg/t	549 kg/t

Pri doseganju čim bolj ekonomske proizvodnje grodlja imajo določene težave zaradi znižanja poprečne vsebnosti železa v rudi v tem obdobju od 45,2 % na 38,4 %.

Zato je potrebna skrbnejša priprava rude in njena obogatitev. Sovjetski plavži uporabljajo danes v vsipu 76 % železove rude, ki je predhodno obogatena.

Sodelavec dodaja primesi na osemtonski električni peči

Remont valjarne Steckel

Od 10. do 14. 4. 1971 je vzdrževanje izvedlo letni remont vseh naprav valjarne Steckel.

Vodja remonta tov. Janez Arh je mišljenja, da je delo dobro opravljeno, čeprav sobota in nedelja nista najprimernejša dneva za izvajanje tako obsežnih popravil.

Poleg Vatrostalne so na remontu sodelovali vsi vzdrževalni obrati predvsem pa delovne skupine vzdrževanja Bela.

Za boljšo predstavbo o obsegu opravljenih del naj naštejemo glavne agregate valjarne Steckel, ki so pregledani in obnovljeni:

- peči z vročima navijalcema
- strojnica
- elektronika merilnih naprav
- rotacijske škarje
- diskling hidravlični sistem
- valjčno kvarto ogrodje
- transportne valjčnice
- hladni navijalec s hidravliko
- prekladalne in ostale transportne naprave.

Računamo, da bo obratovanje brez zastojev potrdilo oceno, da so vzdrževalci opravili delo dobro.

Inž. N. M.

Obvestila kolektivu ● Obvestila kolektivu ●

Dežurna služba

	telefon v pisarni	doma
SOBOTA, 17. aprila: inž. Leon MESARIČ, hladna valjarna	524	590
NEDELJA, 18. aprila: inž. Franc MLAKAR, elektroodn. odd.	543	790/35
PONEDELJEK, 19. aprila: Ciril ODLASEK, valjarne Javnik	620	776
TOREK, 20. aprila: inž. Miroslav NOČ, vodstvo vzdrž.	873	754
SREDA, 21. aprila: Jože KOŠIR, transport	451	84-022
ČETRTEK, 22. aprila: Zvone LEBURA, žebljarna	738	749
PETEK, 23. aprila: inž. Božidar BARTELJ, valj. 2400	638	81-453

Dežurna služba traja od datuma nastopa od 7. ure do naslednjega dne do 7. ure. Kolikor dežurnega ni v pisarni ali doma, kličite glavnega vratarja na telefon 410. Morebitne spremembe so razvidne iz obvestil, ki jih vsako soboto objavljamo na razpisnih deskah pri vseh vratarjih.

Tajništvo tehničnega in proizvodnega direktorja

Na osnovi čl. 28 pravilnika o delovnih razmerjih železarne Jesenice, dajemo naslednjo

OBJAVO

za prosto delovno mesto referenta za funkcionalno izobraževanje, 5435, U-4, kadrovski sektor

POGOJI:

Za zasedbo navedenega delovnega mesta se zahteva višješolska izobrazba in 5 let prakse v Železarni.

Pismene prijave z osnovnimi generalijami in podatki o strokovni izobrazbi je v 8 dneh od dneva objave poslati na kadrovski sektor železarne Jesenice.

KADROVSKI SEKTOR

Obvestila kolektivu ● Obvestila kolektivu ●

Mladi o sebi, svojih problemih, nalogah in perspektivah

Predsedstvo TK ZMS Železarne o tekočih in bodočih nalogah

Na zadnji seji predsedstva TK ZM železarne je predsednik Miro IPAVEC prisotnim članom uvodoma podal in obrazložil nekatere predloge s predhodne seje sekretariata TK ZM. Zanimiv in aktualen je bil predvsem prvi predlog članov sekretariata, ki se nanaša na akcijo, po kateri naj bi bilo tako v delavskih svetih delovnih enot, kot tudi v DS železarne, angažiranih absolutno več mladih. Člani predsedstva se z omenjenim predlogom, ki naj bi bil dokončno izdelan do naslednje seje, tudi v celoti strinjajo. Predsednik Ipacec je nadalje govoril tudi o predlogu za obisk mladih družbeno političnih delavcev iz železarne v tovarni gumijastih izdelkov »Sava« iz Kranja. Obisk oz. ekskurzija bi bila namenjena predvsem temu, da bi se predstavniki TK ZM železarne seznanili s proizvodnim procesom in delovanjem mladinske organizacije ter z oblikami samoupravljanja v podjetju. Od te ekskurzije (predlog je bil predhodno osvojen) pa pričakujejo, da se bo medsebojno sodelovanje obeh tovarniških konferenc ZM poglobilo, predvsem v izmenjavi idejnih konceptov in izkušnjah. Omenjena ekskurzija naj bi se izvedla v okviru meseca mladosti. Ob tem velja pripomniti, da bodo mladi železarji v tem mesecu organizirali še celo vrsto manj in bolj zahtevnih prireditev, kar obenem kaže, da so tokrat tudi resnično bolje pripravljeni na sodelovanje v okviru praznovanja meseca mladosti.

Nadalje je bilo tudi govora o pripravi za družabno srečanje mladih železarjev s pripadniki obmejnih enot JLA iz območja občine ter o zadnjih pripravah na udeležbo v izvedbi štafete mladosti, katere pot bo tudi tokrat vodila skozi del železarne. Iz besed predvsem predsednika Ipacec lahko sklepamo, da so priprave zadovoljive in spodbudne.

Predsednik Ipacec je v nadaljevanju prisotne člane predsedstva TK ZM načelno seznanil tudi z vsebino in pomenom izvedbe ankete, katere rezultati naj bi (kot je bilo že objavljeno) predsedstvu služili predvsem za nadaljnjo politiko dejavnosti TK ZM železarne. Anketa, ki bo po sestavi vprašanj zelo kvalitetna, naj bi se po mnenju večine prisotnih članov predsedstva izvedla čim prej. Ob tem pa je bil izrečen tudi pomislek člana predsedstva, ki je prisotne opozoril na to, da je cilj ankete popolnoma isti, kot tisti, katerega si je skoraj isto predsedstvo zadalo v pripravah na izvedbo letne konference ZM železarne, ki je bila v januarju t. l. Priprave (izvedbe letnih sestankov obratnih aktivov ZM železarne) in letna konferenca, so pokazale pot dela TK ZM železarne in njenega predsedstva, ista pot pa se sedaj po nekaj mesecih išče še enkrat s pomočjo ankete. Kljub temu, da januarska letna seja TK ZM ni izpadla tako, kot je organizator želel in v tej smeri vložil dosti truda pa so bili glavni problemi kljub vsemu nakazani in rešitev le-teh bi se dala poiskati s samo malo truda vodstva TK. Navsezadnje je bilo tudi govora o uspešnosti priprav in izvedbe letne konference, s pomočjo programov komisij pa je bila izpolnjena vrzel dejavnosti TK ZMS samo do tako imenovane »mrtve sezone« — do letnega obdobja. Kje so torej vzroki, da brez ankete v spomladanskem obdobju ne bi moglo vodstvo TK ZM v jesenskem obdobju s svojo dejavnostjo pokrivati interese tistih, katere zastopa? Je to morda tudi javno priznanje, da je bila vsebinska izvedba letne konference nezadovoljiva, da to ni bil resnični odraz potreb in interesov mladih železarjev v nadaljnjem celoletnem obdobju, o čemer je bilo pred konferenco toliko govora? Karkoli že, predlog o skorajšnji izvedbi ankete je bil sprejet, kot Damoklejev

meč pa nad predsedstvom kljub raznim poizkusom izboljšanja in pozitivne dela še vedno visi vprašanje: ali je kadrovski sestav predsedstva TK ZM tak, da bi bilo v celoti sposobno resnično in ustvarjalno krojiti politiko dejavnosti mladinske organizacije železarne, ki šteje okrog 1300 članov.

Na koncu seje so prisotni razpravljali še o vprašanju nadaljnje dejavnosti predsedstva, ki naj bi v bodoče postalo resnično zgolj koordinator dela komisij in ne tudi neposredni organizator akcij na vseh področjih mladinske dejavnosti. Predlagali so tudi deset članov TK ZM, ki se bodo udeležili sklepnega zbora mladih samoupravljalcev Slovenije, ki bo 18. t. m. v Ljubljani.

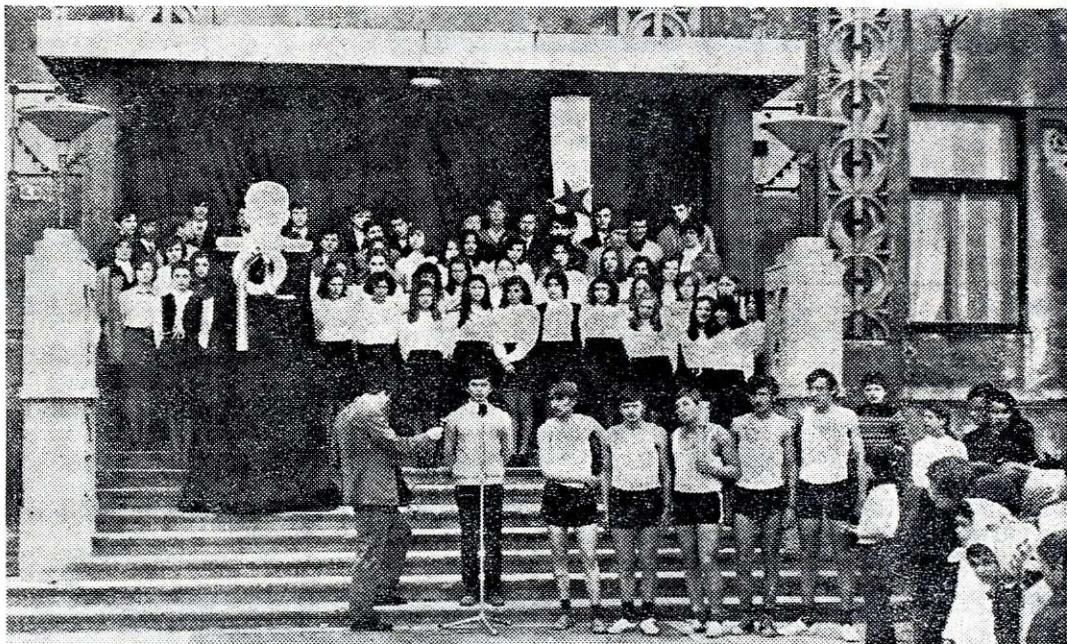
Štafeta mladosti — pristrčna manifestacija mladih

Tisoči kilometrov poti, tisoče korakov, tisoče pozdravnih pisem in iskrenih, pristrčnih čestitk, to so vsakoletni spremljevalci manifestacije mladih, štafete mladosti, ki vsako leto razveseli tisoče mladih.

Letos je štafeta krenila na pot iz Kopra, zato je bila za nas toliko bolj pomembna, toliko bolj svečana.

V ponedeljek zvečer so mladi planinci iz Gozd Martuljka in Rateč prinesli lokalno štafeto z vrha Jalovca na Vršič, kjer so od tolminskih planincev prevzeli zvezno štafeto in jo v torek zjutraj prinesli v Kranjsko goro. Učenci osnovne šole, pripadniki JLA in občani so ji pripravili pristrčen sprejem.

»Tebi zaupamo, tebi verjamemo, Tebe imamo prav vsi neskončno radi... Ti pa si še vedno delaven in aktiven, še vedno poln snovanja in idej... potuješ doma, potuješ v tuje dežele, ne štediš svojih moči, ne misliš nase. Prav zato Ti izražamo svojo veliko hvaležnost in zahvalo obenem pa želimo, da bi prav tako še dolgo ostal med nami... V tem Tvojem delu, ob tvojih naporih računaj na vsakega izmed nas...«

Na Jesenicah so štafeto mladosti pozdravili s kratkim kulturnim programom

Preproste, nadvse iskrene besede, povzete iz enega od mnogih pozdravnih pisem.

V Mojstrani, kjer je bila prav tako pristrčna slovesnost, se je zvezni priključila še triglavska štafeta, mladi planinci pa vsekakor zaslužijo zahvalo za požrtvovalnost.

Na Jesenicah je bil centralni sprejem pred gledališčem Toneta Čufarja, kjer so so zbrali učenci osnovnih in srednjih šol, predstavniki družbeno političnih organizacij in ostali učenci. Kulturni program so pripravili dijaki gimnazije in učenci osnovne šole Prežihov Voranc. O pomenu te manifestacije in o položaju in delu mladih, njihovih nalogah, je spregovoril član predsedstva tovarniške konference Zveze mladine, Ljubo Jasnič. Pozdravno pismo pa je v imenu vseh mladih Jeseničanov prebrala učenka Nadja Bergant, odličnjakinja osnovne šole Prežihov Voranc.

Manjšo slovesnost so pripravili v Mostah učenci osnovne šole, točno ob dogovorjenem času pa smo štafetno palico predali mladim iz Lesc.

Milan

Sestanki delovnih skupin

26. 3. — PLAVŽ — MEDJA, GOLBA, JEKLER, LOTRIČ — NOVA AGLOMERACIJA — Vso pozornost bo treba posvetiti kvaliteti sintra. Mehanske lastnosti ne ustrezajo VP, ker je prevelika količina sintra pod 5 mm zrnatosti. To ni odraz slabega obratovanja aglomeracije, ampak je v konstruktivni zasnovi. Vzrok za to je treba iskati tudi v prevelikem presipavanju aglomerata in neustreznem transportiranju aglomerata do plavžev.

Končno so delavci le dobili nove garderobe v katerih se zelo dobro počutijo. Sprejet je bil sklep, da bo za vsak malomaren odnos in morebitno okvaro odgovarjala delovna skupina in plačala iz osebnih dohodkov. Pripombe so imeli glede odprtih mrežastih omaric, ker se obleka preveč za-

praši. Premalo je tudi kopalnic. Največji problem, ki tudi spada pod HTV so omarice za orodje na katere delavci čakajo že od lanskega septembra in se jim čudno zdi, da ob tako veliki investiciji še vedno ni denarja za omarice.

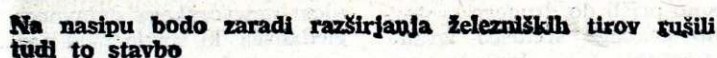
8. 4. — STRUGARNA VALJEV BELA — SVE-TINA — K osnutku pravilnika o delovnih razmerjih, ki je bil dan v javno razpravo, niso imeli pripomb. Vodja delovne skupine je opozoril prisotne na bolj načrtno izkoriščanje dopusta v aprilu ter na izboljšanje delovne discipline. Pojavljajo so izostanki in slaba disciplina na delovnem mestu. V razpravi je sodeloval tovariš Kisovec, ki je opozoril na neustrezen odnos sodelavca Fajfarja do ostalih članov delovne skupine.

3. 4. — VALJARNA BELA — DREMELJ — ŠTE-KEL — ADJUSTAŽA JAVORNIK — Prisotnih je bilo 26 članov delovne skupine. S poročilom o izpolnjevanju plana v marcu so se strinjali, obenem pa so se pogovarjali o nalogah za april. Govorili so še o reklamacijah, ki niso direktno vezane na njihovo delo, kakor tudi o poostreni kontroli pri ravnanju, poliranju in kvaliteti pločevine (tolerance). Razpravljali so še o osnutku pravilnika o delovnih razmerjih v ZPSŽ ter o letnem dopustu. Sprejeli so sklep, da je treba do konca aprila porabiti tudi vse proste sobote, ki so obvezne za vse člane kolektiva. Ob koncu sestanka so govorili še o podatkih — pomožnih listih, ki so jih člani delovne skupine prejeli od kadrovskega sektorja. Gre za to, da v teh podatkih niso upoštevani razni seminarji in tečaji v železarni, ko je bilo treba popisovalcem posredovati podatke o šolski izobrazbi. Člani delovne skupine so prejeli ustrezen odgovor glede premij na kovarino (škajo).

Potresi in podzemeljske jedrske eksplozije

Sodobna obrambna vzgoja ● Sodobna obrambna vzgoja ● Sodobna obrambna vzgoja ● Sodobna obrambna vzgoja ● Sodobna obrambna vzgoja

Dopisujte v Železarja

Mnenja so bili, da kljub dodatnim sredstvom iz rezervnega skada osebni dohodki za valjarno Bela in valjarno žice ob tako visoki proizvodnji in tolikem številu ur niso realni ter so nižji kot v prejšnjem mesecu. Ob tej ugotovitvi so sprejeli sklepe, da je treba v valjarni žice, ki že tretji mesec ni dosegla spodnje meje, to je 97 % osebnega dohodka, popraviti cenik skladno s sklepom delavskega sveta Železarne. Vodstvo delovne enote naj skupaj s sektorjem za ekonomiko podjetje pregleda tudi cenike za valjarno žice in valjarno Bela, ker osebni dohodki niso realni. Obenem je treba pregledati stanje rezervnega sklada ker se podatki ne ujemajo mesečno pač pa so vsak mesec drugačni. Tudi ni prikazan rezervni sklad bivše valjarne 1300, sedanje adjustaže štetila. Premije, stimulacije in razne nagrade naj bodo v bodoče ločeno prikazane, ker vsi zaposleni nimajo premij, oziroma le manjši del in prikazani podatki niso točni.

Okoli 700 seizmoloških postaj stalno spremlja potrebno aktivnost. V Sloveniji je bilo med leti 1789 in 1965 nad 2300 potresov, kar priča, da sodimo med zmer- na potresna področja.

Odpor jugoslovanskega ljudstva, ki je preprečilo nankane vlade Cvetković-Maček in s svojimi protifašističnimi demonstracijami od 25. do 27. marca 1941 razveljavilo pristop Jugoslavije k fašistični osi Rim-Berlin-Tokio, je tako močno prizadel Hitlerja, da je sklenil napasti Jugoslavijo. Zaradi tega je preložil »Unternehmen Barbarossa« — napad na Sovjetsko zvezo — in v naglici pripravil »Unternehmen 25«, kakor je šifriral napad na Jugoslavijo. Temeljni načrt za to vojno operacijo je izdelal sam. Hitlerju se je takoj pridružil Mussolini in ga pismeno opozoril, da bo moral upoštevati ne samo madžarsko in bolgarsko sodelovanje, marveč tudi separatistične težnje hrvaških ustašev pod vodstvom Pavelića, ki je tedaj živel v emigraciji v Italiji. V zvezi s tem je Mussolini dal Pavelića takoj poklicati k sebi in na sestanku postavil italijanske zahteve po Dalmaciji, na kar je Pavelić takoj pristal.

S težnjami hrvaških ustašev, da razbijejo Jugoslavijo, je računal tudi nemški general Jodl, ko je 28. marca 1941 pisal svoje instrukcije za uskladitev nemško-italijanskih vojaških operacij. Dva dni pozneje je general von Brauchitsch sestavil navodilo o koncentraciji čet za predvideni napad na Jugoslavijo. V posebnih prilogah je ocenil moč jugoslovanske vojske in dodal pregled nemških sil. V točki 6 tega dokumenta je orisal sodelovanje nemških držav Italije, Madžarske, Romunije in Bolgarije.

Miha Klinar

Hitlerjev napad na Jugoslavijo

V zvezi z raznimi operacijskimi načrti proti Jugoslaviji, je Berlin pretresel tudi vprašanje propagande proti Jugoslaviji, ki je poleg tega, da določen del Nemcev v Jugoslaviji zapusti Jugoslavijo kot »preganjanci«, vsebovala še smernice, ki jih je izdelal general Keitel za nemško vojsko. Te smernice so temeljile na postavki, da je »sovražnik Nemčije izključno srbska vlada in Srbi«. Pri vseh nesrbskih narodih pa naj nemški vojaki poudarjajo, da Nemci ne prihajajo k njim »kot sovražniki«. Izjemo so tvorili Slovenci (prve demonstracije proti troosnemu paktu so se namreč začele v Sloveniji — op. p.), ki jih je nemška propaganda izenačila s Srbi v skladu s Hitlerjevimi besedami, da »Srbi in Slovenci niso bili Nemcem nikoli naklonjeni«.

Hkrati z nemškimi pripravami za napad na Jugoslavijo so potekale tudi italijanske vojne priprave. Kakor je razvidno iz ohranjenih Robotijevih poročil, se je »italijanski generalni štab ob jugoslovanskem državnem udaru 27. marca 1941 prepričal, da je vojna za Jugoslavijo

neizbežna«, in da je za to že ta dan ukazal II. italijanski armadi defenzivno razporeditev na črti od italijanske obmejne stražarnice pri Kokuvi na cesti Trbiž - Podklošter do Matulj ob Jadranskem morju.

Priprave za fašistični napad na Jugoslavijo so naglo potekale, nova, Simovičeva vlada pa je namesto, da bi se s splošno mobilizacijo pripravljala na napad, izražala lojalnost do Nemčije in s pritegnitvijo Mačka v vlado hotela prepričati Hitlerja, da bo spoštovala celo troosni pakt, ki ga je sklenila prejšnja vlada, čeprav so vsi znaki kazali, da je vojna neizbežna. Da bi se ne »zamerila« Hitlerju, ni ukrenila ničesar proti Hitlerjevi peti koloni in celo dopuščala, da so petokolonci neovirano odhajali v Nemčijo, kjer je ves Goebelsov propagandni aparat te odhode podobno kakor pred zasledbo Češke in pred napadom na Poljsko napihnil v »strahovito preganjanje Nemcev v Jugoslaviji, ki ga velika Nemčija ne sme dopuščati in ga mora kaznovati«. Omahljivemu stališču vlade so sledila tudi vodstva meščanskih

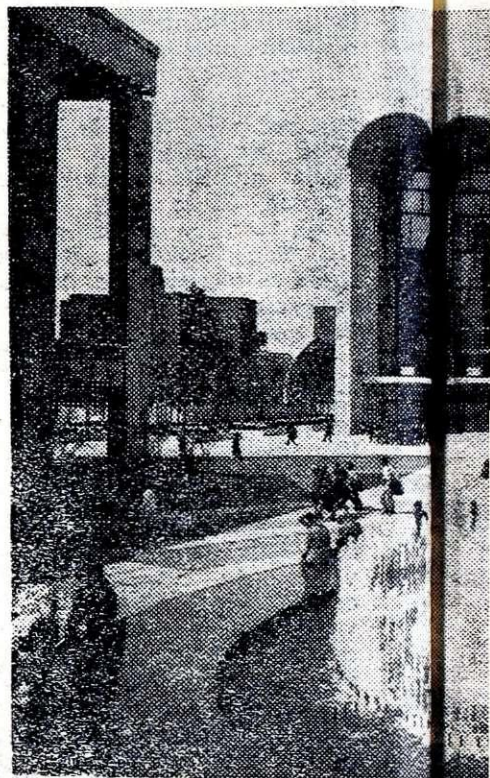
strank. Kot edina sila resnične narodne obrambe na slovenskih tleh se je izkazala komunistična partija Slovenije. Čeprav so se njeni člani komaj vračali iz koncentracijskih taborišč (n. pr. iz Medjureč pri Ivanici), nekateri pa so bili še vedno v zaporu (n. pr. skupina jeseniških skojevcev, ki jih je marca 1941 zajela gorjanska žandarmerija skupaj z Borisom Krajgherjem na Poljanah nad Jesenicami), je KPS izdala v zadnjih dneh stare Jugoslavije več letakov, s katerimi je razkrinkavala petokolonske elemente v gospodarstvu, državnem aparatu in vojski, zahtevala da izpuste politične jetnike, sklenitev pakta s Sovjetsko zvezo in pozivala ljudstvo na obrambo Jugoslavije, če bi prišlo do fašističnega napada.

Jugoslovanska vlada »narodne sloge« pa je bila za te pozive gluha in ni storila nič učinkovitega za obrambo države pred napadalci, ki so se na napad že mrzlično pripravljali. Tako so se na primer na italijansko-jugoslovanski meji proti Gorenjski zbirale enote italijanskega XI. armad-

nega korpusa z divizijami Re, Isonzo, s III. skupino alpincev Pelice, Val Cenischia, Val Toce in topniški bataljon Val Adige, z oddelkom graničarjev, z inženirskimi in drugimi specialnimi enotami. Vsaki diviziji sta bili dodeljeni še dve legiji fašistov, ne samo za nadzorstvo nad ostalo kraljevsko vojsko, marveč predvsem za izvrševalca vseh večjih okupacijskih represalij. Obe sta bila edini, od Mussolinija pooblašteni za izvrševanje smrtnih kazni — streljanja talcev.

Kljub ukrepom in močnim silam pa so bili Italijani v strahu pred jugoslovansko vojsko, kar pričajo ohranjen Robottijeva poročila.

(Nadalj. prihodnjič)

Metropolitanska opera v znamenitem Lincolnu

centra. V velikih in modernih zgradbah filharmoniji, operi in dveh gledališčih se vrstijo predstave najboljših umetnikov skozi vse leto. Vsaka je zgrajena in opremljena z veliko denarja, ena je lepša od druge. Med njimi je manjši trg, sredi katerega stoji zanimiv vodomet — prvi, katerega višino uravnava elektronski računalnik. Ta je povezan z vetromerom na strehi najvišje zgradbe in če veter premočno piha, se višina curkov, ki vro iz srede vodnjaka, avtomatično zniža.

Z vodičem smo si najprej ogledali filharmonijo, kjer je doma newyorški filharmonični orkester. Za vaje in nastope ima na razpolago največjo koncertno dvorano na svetu. Tako je velika, da s tem povzroča težave zvoku. Zato so ji arhitekti naknadno vgradili posebne premične stene, s katerimi se lahko prostor zmanjšuje v skladu z velikostjo nastopajočega orkestra. Enako velika je tudi notranjost newyorškega državnega gledališča, ki spada med največje odrske dvorane na sve-

MIRKLIN

P1

Kakom se
ko sedavi
zasliptice

Se mi
niso
podjim

Vsel
so juregl
stroji so
kot čini
v buične
noč dan
moli
monno
v koskem

In če kra
señ gl

14

Kamenčki
iz
mozaika

Lučka Rozman

**Z
D
A**

obiskovalci in poslušati govore v enem od svetovnih jezikov: kitajščini, angleščini, francoščini, ruščini ali španščini. Ostali zidovi so poslikani s freskami francoskega umetnika Fernanda Legera. Razen velike dvorane so v tej zgradbi še tri podobne a nekoliko manjše, ki so jih opremile za svoj denar in s svojimi ljudmi posamezne vlade. V njih zasedajo ekonomski in socialni zbor ter varnostni svet. V ostalih prostorih generalne skupščine so uradi raznih komitejev, restavracije za delegate in razni pomožni prostori. Po vmesnih hodnikih pa so razstavljeni dokumenti, obvestila in slike z raznih področij dela OZN in lepšajo jih darila vlad, kot so npr. ogromne preproge, kipi in slike.

V devetintridesetnadstropnem nebotalniku sekretariata, ki je na zadnji strani opazen z marmorjem in aluminijem ter zasteklen z modro-zelenimi okni, poteka večina vsakodnevnega dela OZN. Njeni člani so najrazličnejši narodnosti, doma z vseh koncev sveta, vendar delajo vsi za iste cilje: mir, pravičnost, napredek in svobodo življenje vseh ljudi.

Za turiste še privlačnejši so prostori pod to dvorano, kjer je prodajalna knjig in raznih publikacij OZN, restavracije, telefonske celice, garderoba in poštni urad in več dobro založenih trgovin s spominčvi z vsega sveta. Šele prvo nad

stropje je namenjeno delegatom generalne skupščine, ki zaseda v veliki polokrogli dvorani. Prostori za novinarje so v veliki, z lesom opazeni prednji steni, od koder imajo lep pregled nad vso dvorano. Takim zasedanjem smejo priostvovati tudi priložnostni

tu. B z
na dce j
in pič p
ranc več
mentenec
je na d
dalikjer
je same
spreastro
vi zle. Le
sokaa iz
ja, troža
stroger
lanotlače
tem so v
preda b
ve, v s
bi amsl
Spamed
»browyske
več 300
pa ledlo
glede br
ne. Vsake
tabliz im
ljudi so
za ono te
previe rč
žev repro
odru je
sprejanja
skot gun
Nameni
Linovega
Metritans

Ptice

Kakom se začudil,
ko sivi
zasliši ptice.

Se ni
nisol
pod tim oknom.

Vse
so jreglušili
stroji so
kot tlni mlinčki
v bučnem svetišču
noč dan žebrali
moli
mona
v kakem ritmu.

In žekrat, kadar
sem gledal

v zelenih vejah
pri ljubavi igri
ali krmljenju mladičev,
sem razmišljal:

Ptice v sivem mestu
moral je nekdo
prekleti,
ker so neme
in brez pesmi.

Toda davi
so zapele
pod mojim oknom
v jutranji tišini,
nenavadni
za sivo mesto.

O šele tedaj
sem se docela vzdramil
in pomislil.
da je ta tišina
vojna.

Aprila 1941.

nenite incolnovem centru

tu. R z gorjnih balkonov
na gce je že kar vrtoglav
in prevelik za to dvo-
rano več ton težak ogro-
menenec. Zelo razkošna
je vna dvorana v to gle-
dašijer prirejajo največ-
je spme — kot je bil npr.
sprejstronastov po vrnit-
vi z Lepšata jo dva vi-
soka iz belega marmor-
ja, rožajo pa trinad-
strogalerije z ročno izde-
lano lačeno ograjo. Med,
tem so v tem gledališču
pred baletne predsta-
ve, v sosednji zgrad-
bi mmsko gledališče.
Spadned takomenovane
»brosyske teatre« ker ima
več 1300 sedežev. To, ne
pa le določa o tem, ali je
gleda broadwaysko ali pa
ne. Nakem naslonjalu je
tablični imenom enega od
ljudi, so prispevali denar
za opo te hiše. V dvorani
previ rdeča barva sede-
žev in prog, na premičnem
odru je tisoč možnosti
sprejanja scene s priti-
skom gumb.

Namenitejša zgradba
Lincolnega centra je gotovo
Metropolitanska opera. Ne-

davno prenovljena, blesti v
treh osnovnih tonih: belem,
rdečem in zlatem. Zidovi,
stopnišča in stebri so iz be-
lega marmorja, preproge, za-
vese in sedeži žarijo v za-
molklo rdeči barvi, razno
okrasje pa je pozlačeno. Nič
ne bi moglo vsega tega raz-
košja dopolnjevati bolj kot
sedmero kristalnih lestencev
moderne oblike, različnih ve-
likosti in višine. Operi jih je
darovala avstrijska vlada. Del
hodnikov Metropolitanske
opere je spremenjen v prav-
cate male galerije, polne slik,
kipov in gledaliških rekvizi-
tov svetovno znanih umetni-
kov, ki so v njej že nastopali.

Da bi bilo to kulturno sre-
dišče New Yorka popolno, je
v bližnjem parku postavljena
še školjki podobna streha za
koncerte in prireditve na pro-
stem ter glasbena šola s knjiž-
nico.

Tod mimo smo spet odšli
na živahne ulice, ob bogatih
trgovinah, med katerimi je
tudi največja veleblagovnica
na svetu — Macy's in si sproti
ogledovali najnižje zgradbe
na Manhattnu — cerkve.

Valentin Cundrič:

POETIČNA IZTOČNICA

I. Preliv v XX. stoletje

(2)

Dalje bomo omenili Jurija Grabnerja Večer, KČ II, 8, po Matthissonu, Der Abend: Se nakloni dan, večerno / sonce téme gó zlatí, / z bistrega potoka mirno / svit večernice bliši. / Log tamní, stoglasno petje / gojzda kori opuste, / skriti v grmekov zavetje / jutreniti moč dobé ... Že A. Slodnjak opozarja na zvezo z Orglarjem F. Prešerna iz leta 1845.

Sledi Janez Cigler, Življenje, KČ II, 11: Bratje, čudne vence spleta / tukej nam odmerjen čas! / Srečo vrhu sreč obeta; / pa do groba stiska nas! / Trnja pod nogé nameče, / pred življenja ogní; / rožice lepo cveteče / na polzečo pot sadí. To pesem bi lahko napisal kdo kasnejših pesnikov, moti edino deminutiv.

Sledi E. J. Kovačič, Sonce, KČ LV, 30: O, pridi, ljubo sonce, spet / iz jutrove dežele / O, pridi moje srce vnet; / brez tebe žalosten je svet, / le v tebi moje žele. / Naturo celo oživiš, / s prezlato lučjo svojo, / kar spalo, zopet izbudiš, / veselje novo mi deliš, / ozdravljaš dušo mojo. Vzemimo v korelacijo Oj dneva duša zlata S. Gregorčiča, zadnjo kitico: Oj, vstani, sonce moje, / osuši mi solze; / zazrem naj lice tvoje / in glasno spet zapoje, / zauka mi srce. Da je sonce duša dneva, je pri Gregorčiču ostopljivo, tako rekoč iz poznejše lirike, vendar Gregorčičeva poetična progresivnost ostane zgolj pri naslovu, kitice so pa podaljšek petdeset let starejše matrice.

Primerjava z demantom je presajena celo v Župančiča, zato naj omenim naslednje verze: Kastelic, Natura, KČ IV, 51: Kamor se koli ozrem. je polna natura veselja, / vse poskakuje okrog, pleše, prepeva sladkó. / Rože cveto ljubeznivo lepé, po dolinah, po gričih / lepi razšira se duh, rosa ko demant svetli. / Pisan'ga cvetja goste se vda'jajo vej'ce zelene, / čbelice pridno buče, v satje nalivajo med.

Prevod »Gropa« smatram za najuspešnejši Kastelčev pesniški tekst. Naj ga navedem: Kastelic, Grob, Iz Ludvika H. K. Hoelty — Tih si, grob globoki, / v té pogled strašan! / Črn prt široki / skriva svet neznan. / Slavec ne prepeva. / kjer počiva prah, / roža obledela, / groba cvet je mah! / Tu zastonj vzdihuje / ljuba, toč' solze; / s'rota omedluje, / poka ji srce. / S'cer nobena trata / ne rodí mirú, / le skoz temne vrata / pride se domú. / Tu srce zaliva / ranjeno grenkost; / tamkaj večno vživa / raja mir, sladkost.

Slede verzi, ki jih je objavil Janez Čop, Sonet, KČ V, 7; 3.4. k.: Razume vas moj duh, vas mehke glase, / leži mi v srcu vaša harmonija- / ko jo pa skušam drugim razodeti, / beseda dosti blaga kar ne vda se. / Zato gori mi v srcu, vre, rabijal! / Da drugih ogenj ta ne more zgreti! ... V pesmi se očituje pesnikov napor, pesnikova bolečina, se pravi, konstantna pesnikova karakteristika je tu na dlani.

Dalje je zanimiv verz, posnet po molitvi Zdravamarija — Jožef Žemlja, Samota, KČ V, 12: O pesem, zdrava! pojdi in oznani.

Miha Kastelic v naslednjih verzih izpričuje posluhi za pevnost, ki jo sam dirigira, izsiljuje — Tolažba, KČ V, 53: Če zamore kaj na sveti / nas z veseljem oživeti, / v moči je ljubezni to — / al prekratke so te leta, / kjer nam ona vence spleta, / in le naglo ospó! O mraku, po nemškem: Glejte kako se pomiče / sonce za vinske gore, / milo k pokoju nas kliče — / hitro domu naj se gré. / Zvon poslušajte — / zvoni prelepo — / zvoni, oj zvoni lepo, zvoni k počitku sladkó!

Omenim naj še prevod iz srbske poezije, je dober, boljši od prevajalčevih originalov. To je spet primer, da je Čbeličar boljši prevajalec kot originalni lirik — Jakob Zupan, A san-Aginka, KČ III, 68: Kadar memo Aga hiše grejo, / jo iz okna vgladasti dve hčerki: / dvoje sinov teklo ji na proti, / materi sta svoji govorila: / »K nam zavi se ljuba mati naša, / de mi tebi južinati damo.« / Ko to sliši Asan-Aginka, / starašinu svatov govorila: / »Za Bogá, brat, svatov starašina. / Un kraj dvora konje mi ustavi! /

De sirote obdarujem svoje.« Seveda pa evropsko znani Klaggesang v poslovenjeni obliki ni mogel zablesteti, kot bi zaslužil, saj kot nalašč v istem zvezku objavljajo čudovito slovensko ljudsko ali Prešernovo pesem Od Lepe Vide: Lepa Vida je pri morji stala, / tam na produ si pelnice prala. / Črn zamor'c po sivem morju pride, / barko vstavi, praša lepe Vide: ... Spričo take mojstrovine je Zupanov prevod res nižjerazreden. Treba pa je naglasiti, da so Slovenci že v dobi Čbeličarjev mnogo prevajali in kar je še bolj razveseljivo: tudi njih so prevajali v češčino, predvsem Prešerna, ki ni našel sebi enakih, zaradi totalnega globala, ne v istodobnikih in ne kasneje.

3. KAJ SE SKRIVA V NAPORIH, PRESEČI ROMANTIKO

Na splošno je znano, da je Prešeren po svoji smrti tonil v pozabo. Slovencem so ga oživili kulturni delavci, od katerih omenjam Frana Levstika. Levstik se mi zdi najuspešnejši v pesmi z naslovom V gozdu. V njej sporoča najprej podobo o drevesu, ki jo pogosto srečamo: Tvoj duh šumeče je drevo, / ki v tebi nikdar ne počiva: / ko v snu ugasne ti oko, / šumljaje sanje v te izliva. Vsekakor pa je Levstikova in ne le njegova, večina realističnih poezij je vzniklo pod lučjo romantičnega poetičnega profila, ki se mu novo neutrudno podreja. Za paralelo navedimo Kosovela: Jaz sem majhno, majhno drevo, / ko pride veter, igra se z menoj, / in če, vihar, pozoveš me v boj, / kako naj se borim — kako? ... Sicer mar ni ekstaza smrti isto kot memento mori? Tudi Jenko plačuje davek romantiki. Zadnji večer je pesem za ljudsko mladino, Slovenska zgodovina je izvita iz Prešernovega profila, Na Sorškem polju je podaljšek Vrbe. Nekaj novega so Obrazi in Obujenke. V VII. Obrazu beremo zaključek: — sanje-jek mi reče. Nekaj sličnega se kasneje ponovi pri Gestrinu, pet pedi namreč. Vsekakor je tako zaključevanje pesmi nekaj novega v slovenski literaturi. IX. Obraz — Ko zaspal bom v smrti je pesem Vodnikovega tipa: Tam moj duh bo gledal / na vse štiri strani ...

Pri Stritarju najdemo redko utrinek, ki kaže naprej, tako v 5. sonetu Slovesa: Gorje mu, kdor ima srce otroka! / Solze mu bodo često lice prale, / kedor se z vsakim jokajočim joka. / Temne moči so nam življenje dale! Kettejevi verzi: prosto citirani — otrok, Bog gre z njim.

Kettejevi verzi: Ah, bog si vedi, to le pač odslej / za trdno vem, da ljubim te brez mej, / da ni brez tebe mi živetni moči ... / stornirajo vse o ženi, česar naši romantiki ne bi zapisali: Naj pijem, žena, vase tvojo rast, / s pogledom me demoničnim umori! ... Misli bi bile lahko tudi Shakespearove. Potem pri Ketteju srečamo še vedno liro kot pri Gregorčiču, kar pa je le nadomestek za Prešernove strune, za Vodnikove gosli, za Kastelčeve citre.

Pri Cankarju in Župančiču srečujemo rožo čudotvorno oz. rožo mogoto kot pri Gregorčiču zlato zvezdo srečnih dni ali še drznejšo misel o lastni omnipotenci in pričujočnosti v tisočeri cvetkah, ki se mi zdi, kljub preveliki tradicionalnosti ali ujetosti v profil, usodna celo za sodobnega pesnika Daneta Zajca, saj bi bila brez Gregorčičeve aluzije na trave njegova doživetost požganih trav odnosno človeških usod — manj uspešna. Vrnimo se k Cankarju in Župančiču: srce je školjka z biseri kot pri Gregorčiču, duša ima peroti, hrepenenje je sveto, mladost je samotna, grenka, rože so dišeče, sanje so prst in prah ... pesniki so bogati, prebogati, polni zakladov.

Pri Murnu najdemo drug ključ: ta je črni vran. Precej prezrta se mi zdi Murnova, na videz zelo moderna pesem Ti sam si drag si: Ti sam si drag si, ljubiš se na sveti, / ti sam si mati si in oče svoj, / žnivi ljudstva so in bratov so obeti / in zbirajo dan temni nad teboj. Za nas je pesem zanimiva, ker je podaljšek Mojega spomenika: Ne hčere, ne sina ... Če trdimo, da so Murnovi verzi odtis prostora in časa, potem so tudi Vodnikovi.

Če zalistamo še malo po Gregorčiču: gosli zlate srečamo že pri Vodniku, srce vžgati, razni venci, ljubezni plamen, Slava — vse to kaže nazaj. So pa tudi besedne zveze, ki kažejo naprej, že omenjena školjka, nebo zrcalo, sonce duša dneva, pod trto bivam, oko edino je spomin itd. Tu pa tam njegova lirika zadisi neslovansko:

Pač sanjaš o krajih, kjer sonce topló
sestricam, družicam se smeje,
kjer cvetje dišeče in sadje zlató
visi od citronove veje.

Ti meni ljubo sonce,
a jaz sem mesec tvoj,
od tebe luč dobivam,
od tebe ogenj svoj.

Nalog in dela na pretek

Nedavno se je sestalo predsedstvo občinskega odbora ZZB NOV. Obsežen dnevni red je terjati nadaljevanje seje predsedstva. V nadaljevanju seje 8. 4. so najprej sprejeli protestno brzojavko v zvezi z ustaškim zločinom nad osebjem naše ambasade v Stockholmu, ki so jo poslali zveznemu sekretariatu za zunanje zadeve v Beogradu.

Kaže, da se v naši borčevski organizaciji zavedajo dolžnosti in nalog ter temu ustrezno razvijajo in usmerjajo svojo dejavnost.

Najprej so obravnavali pravkar opravljene skupščine krajevnih organizacij ZZB NOV. Razprava in analiza o tem je pokazala, da so bile letne skupščine dobro pripravljene in da je bila tudi udeležba članstva prav zadovoljiva. Glede na aktivnost organizacij in prisotne probleme s katerimi se ukvarjajo v KO ZZB NOV pa bi te lahko strnili:

- dejavnost na področju razvijanja in negovanja tradicij NOB je v nekaterih organizacijah zelo pestra in uspešna, nekatere organizacije pa so to pomembno dejavnost skoraj zanemarile;

- socialna vprašanja članstva so se zavzeto reševala, vendar se pojavljajo novi primeri, ki terjajo rešitve; tu gre zlasti za vprašanje priznavalnin in stanovanjska vprašanja, ki ostajajo še vedno, čeprav le za nekaj pri metrov, odprta;

- zelo obsežna problematika ostaja še v prihodnje na področju spomenikov in spominskih obeležij;

- pomembna pa je tudi ugotovitev, da je v nekaterih krajih v občini prav organizacija ZZB NOV nosilec in dejavnik političnega življenja.

Da bi delo KO ZZB NOV tudi v prihodnje uspešno potekalo, so sklenili, da bodo člani predsedstva kontaktirali z njimi ter jim pomagali pri določenih akcijah in razreševanju določenih problemov.

Precej so se zadržali na spomeniških zadevah. Predstavnik KO ZZB NOV Žirovnica sta predsedstvo seznanila z akcijo za postavitev spomenika padlim borcem in žrtvam fašističnega terorja, ki bi ga zgradili na vzpetini v Mostah, jugozahodno od železniškega predora. Spomenik bo imel vsegorenjski značaj in ga bodo poverili kiparju Dragu Tršarju. Akcijo za postavitev spomenika podpirajo in so se v njo že vključili nekateri znani kulturni in javni delavci. Hkrati s to akcijo pa bodo zbirali sredstva za obnovo spominskega obeležja devetindvajsetim streljanim talcem v Mostah. To spominsko obeležje bodo obnovili do krajevnega praznika leta 1972. Sklenili so, da bodo pobudo Žirovničanov vsestransko podprli in jim pomagali pri njeni uresničitvi.

Sprejeli so informacijo in strokovno oceno kiparja ter arhitekta obstoječega spomenika revolucije na Jesenicah. O tem spomeniku je bilo že mnogo izrečenega in napisanega. Kipar in arhitekt pa

sodita, da je spomenik postavljen v središču življenja, gre le za njegovo spoštovanje in negovanje okolice ter manjše dopolnitve. Zato ne gre, da bi spomenik prestavili, kot so bili predlogi, temveč bi kazalo v daljši prihodnosti misliti na postavitev novega spomenika na Čufarjevem trgu.

Iz letošnjih namenskih sredstev bodo primeren znesek nakazali KO ZZB NOV Hrušica, ki si prizadeva, da se zaključi izgradnja spomenika streljanim talcem na Belem polju.

Govorili so tudi o skupnem grobišču padlih borcev NOV na starem pokopališču na Jesenicah. Po krajši razpravi so osvojili zamisel inž. Janeza Pšenice, s katero bodo grobišče zasadili z okrasnim grmičevjem in pozneje zamenjali sedanja spominska obeležja z novimi in osrednjim obeležjem.

Tudi na Koroški Beli bodo do krajevnega praznika postavili dostojno spominsko obeležje petim streljanim talcem v septembru 1941.

Poleg navedene aktivnosti na področju spomeniškega varstva, so se dogovorili, da bodo skupaj s krajevnimi organizacijami ZZB NOV še v tem letu postavili spominska obeležja pri železniškem predoru na Hrušici, Mlincah, Kranjski gori, prvim žrtvam napada fašističnih sil na Jugoslavijo.

Glede na to, da je na območju naše občine mnogo spominskih obeležij, so Tonetu Rebolju poverili nalogo, da uredi ter dopolni spomeniško kartoteko. Zaključno izdelavo topografskih podatkov pa so zaupali Ivanu Vovku — Živanu.

Predsedstvo je bilo tudi seznanjeno z akcijo za ustanovitev muzeja revolucije na Jesenicah. Akcijo in zamisel o ustanovitvi te pomembne kulturne institucije podpirajo vse družbeno politične organizacije. O tem vprašanju pa je nedavno razpravljala tudi občinski svet za šolstvo, prosveto, kulturo in telesno kulturo, ki jo je načelno osvojil ter sklenil, da ga predloži občinski skupščini v razpravo in sklepanje.

Večjo angažiranost krajevnih organizacij ZZB NOV bodo terjale nekatere osrednje proslave, posvečene 30-letnici vstaje slovenskega in jugoslovanskih narodov. V ta namen se bodo zavzeli za ustrezno udeležbo na osrednji proslavi 30-letnice ustanovitve OF, ki bo 27. aprila v dvorani Tivoli v Ljubljani. V mesecu maju bo tradicionalni pohod šolske mladine na Pristavo v okviru meseca mladosti. Pohod bo organiziran in izveden v formaciji odredov. Imeno-

vali so starešinski kader in štab odredov, ki jih bo vodil tovariš Slovenko.

V Brestanici bo 4. julija srečanje pregnancev, katerega se bodo udeležile tudi številne delegacije iz drugih republik in zamejstva.

Na Ljubelju pa se bodo srečali 8. avgusta interniranci tega taborišča, ki je bil, kot je znano podružnica uničevalnega taborišča Mauthausen.

Ob koncu so se dogovorili za sklic plenuma seje, ki bo predvidoma v drugi polovici maja. Razpravljali bodo o eni od osrednjih nalog, to je povečani in razširjeni aktivnosti na področju negovanja in razvijanja tradicij NOB. rn

Protestna resolucija

DRŽAVNI SEKRETARIAT
ZA ZUNANJE ZADEVE SFRJ
BEOGRAD

Občinski odbor Zveze združenj borcev NOV Jesenice, se priključuje splošnim protestom jugoslovanske javnosti, zaradi dejanj ustaških zločincev v Stockholmu. Švedska vlada naj takoj sprejme nujne ukrepe zoper teroristične organizacije, ki jih vodijo ljudje, ki še danes po 25 letih rovarijo in delajo proti demokratični Jugoslaviji.

Našo organizacijo to še bolj boli, saj izvirajo ti zločini od ljudi, zaradi katerih so morali jugoslovanski narodi v času okupacije toliko pretrpeti.

Občinski odbor ZZB NOV
Jesenice

Za večjo prometno varnost v naseljih

Takšen je moto predvidene spomladanske prometno vzgojne in preventivne akcije, ki naj bi na Jesenicah predvidoma trajala od 1. maja do 17. junija. Letošnja akcija je kot rečeno namenjena večji varnosti prometa v naseljih, kjer marsikdaj

vozniki motornih vozil ne upoštevajo obveznega zmanjšanja hitrosti, ne upoštevajo večje gostote prometa, številnih priključkov, večjega števila pešcev in drugo.

Ob priliki letošnje akcije bodo predvidoma ob začetku naselja postavili transparente

z ustreznimi opozorili, poleg tega bodo pripravili manjše letake, ki jih bodo obesili v javnih lokalih, za voznike vprežnih vozil ter kolesarje pa bodo pripravili še manjše letake.

Drugi del akcije pa bo kodels udeležencev v cestnem prometu. Drobno knjižico bodo predvidoma delili vsem voznikom motornih vozil, kolesarjem in mopedistom, vzgojno varstvenim zavodom, transportnim podjetjem, avto šolam ter združenju šoferjev in avtomehanikov.

Prometna vzgoja naj bi vsaj po prizadevanju ustreznih komisij in organov postala reden učni predmet na šolah, in to tudi na srednjih šolah. Po predlogu republiških organov, naj bi z novim šolskim letom prometno vzgojo uvedli tudi v učni program srednjih šol. Na jeseniških šolah menijo, da naj bi 48 urni program uresničili v času šolanja dijaka na srednji šoli. Poleg tega so se domenili, da bodo v mesecu maju organizirali na gimnaziji, na šolah ŽIC ter na šoli za zdravstvene delavce predavanja z filmi, s katerimi želijo opozoriti na prometne nevarnosti v času počitnic ter glavne turistične sezone. Za učitelje oz. poverjenike prometne vzgoje na osnovni šolah pa je oddelek Zavoda za šolstvo SRS v Kranju organiziral pred časom seminar, na katerem so govorili o prometni problematiki in vzgoji otrok, o učnem načrtu prometne vzgoje ter izvenšolski prometni vzgoji.

Na koncu naj omenimo še da bodo tudi letos organizirali že tradicionalno republiško tekmovanje učencev z naslovom KAJ VEŠ O PROMETU. Tekmovanje je sestavljeno iz teoretičnega in praktičnega dela, v katerem bodo učenci pokazali svoje spretnosti in znanje v vožnji z dvokolesom. Na posameznih šolah naj bi izbirna tekmovanja izvedli do 15. maja, občinsko tekmovanje naj bi bilo izvedeno do 29. maja, medtem ko bo medobčinsko tekmovanje Gorenjske 12. junija v Škofji Loki. T. L.

Gorenjska oblačilnica Kranj, prodajalna Jesenice, je pozitivno reagirala na kritiko o zanemarjenem napisu

Proračun po treh mesecih

Vsako leto z zanimanjem spremljamo dohodke pa tudi izdatke proračuna občine Jesenice. Letošnji proračun je po mnenju nekaterih sestavljen tako, da ga bo realno zelo težko v predvideni višini uresničiti.

Po treh mesecih je izpad dohodkov celo nekoliko večji kot pa je bil ob koncu februarja in to pri dohodkih čistega proračuna kot tudi pri dohodkih Temeljne izobraževalne skupnosti. Sicer je vsako leto približno enako, vendar je letošnji izpad izražen v odstotku nekoliko večji. Od predvidenih vseh dohodkov v višini 19.949.000 dinarjev je bilo po treh mesecih zbranih 2.951.421 dinarjev ali 14,79 % (pod predvidevanjih za 10,21 %).

Pri prispevkih od osebnih dohodkov je bilo uresničenih za 22,32 % dohodkov, pri davkih za 22,34 %. Dosti slabše so rezultati pri ostalih vrstah dohodkov. Od predvide-

nih 25 % je pri taksah uresničenih le 2,90 %, pri prispevku za mestno zemljišče 2,15 odstotkov in pri ostalih dohodkih za 0,04 %. Res je le to, da so omenjeni viri dohodkov manjši kot pa so prispevki in davki.

Dohodki za potrebe Temeljne izobraževalne skupnosti so uresničeni v višini 23,89 %, kar pomeni da so pod predvidevanji za 1,11 %. Od predvidenih 10.511.000 dinarjev je bilo do konca marca zbrana 2.511.206 dinarjev. To le še enkrat potrjuje, da so bili za potrebe šolstva letos zbrani stalnejši viri dohodkov, kar bo prav gotovo povzročalo dosti manj težav pri financiranju.

Vsakoletno gibanje dohodkov proračuna občine kaže, da se bo situacija deloma izboljšala ob polletju, ko se začne krivulja na grafikonu vzpenjati proti 100 odstotkom.

L. T.

Več o vsebinskih in programskih vprašanjih kulture

Pred 14 dnevi so na skupni seji predsedstva republiškega sveta Zveze sindikatov Slovenije in izvršnega odbora republiške konference SZDL Slovenije govorili o kulturni akciji, ki naj bi na republiški ravni poleg omenjenih organizacij zajela tudi Zvezo mladine, republiško kulturno skupnost in Zvezo kulturno prosvetnih organizacij Slovenije, ter druge zainteresirane organizacije. Ta dogovor sovпада v izredno ugoden čas, ko se na Slovenskem ustanavljajo kulturne skupnosti, da se k reševanju organizacijskih zadev v zvezi s tem priključijo tudi vsebinska in programska vprašanja. To naj bi hkrati pomenilo prvi korak k bolj organiziranim prizadevanjem na kulturnem področju.

Najbrž je povsem odveč posebej utemeljevati aktualnosti in potrebnost po takem dogovoru, ki naj bi pomenil začetek trajne in široke kulturne akcije. Ta čas, ko nastajajo kulturne skupnosti, je resnično najbolj ugoden, ker naj bi kulturne skupnosti omogočile kulturni bolj samoupraven položaj tudi zaradi znatno povečanih sredstev. V okviru predlagane kulturne akcije oziroma v okviru nastajanja kulturnih skupnosti, naj bi se izoblikovala tudi ustrezna politika. Večja samoupravnost v kulturi je namreč največje jamstvo, da slovenska kultura ne bo razpadla v kulturo za izbranice in kulturo za množice. Seveda pa pristop k oblikovanju bolj načrtne kulturne politike v okviru omenjene kulturne akcije, zahteva mnogo več poglobljenega strokovno-raziskovalnega dela in snovanja. Vse to pa ne velja samo za republiški nivo, kajti vsaka, še tako dobro zasnovana in premišljena kulturna akcija v republiki ne bo uspešna, če ne bo odzivnosti tudi na terenu, v komunalnih okvirih, v občinah. Republiški akciji, bi morala nujno slediti občinski dogovori o kulturni politiki, kateri naj bi sledila kulturna akcija v kateri bi morali sodelovati vsi progresivni dejavniki v občini. V prvi vrsti pa gre predvsem za poglobljen in analitičen pretres vsega kar v občini imamo, za analizo vzrokov za tako ali drugačno stanje, za oceno dosežene kulturne stopnje občanov, analizo njihovih potreb in interesov ter komparacije s širšimi družbenimi progresivnimi interesi itd.

Najbrž smo v vseh naših dosedanjih razmišljanjih o kulturi premalo prodorno obravnavali vlogo današnje šole pri kulturni vzgoji, kajti resnica je, da ravno iz šol prihajajo bodoči ustvarjalci in potrošniki kulture. O tem smo sicer že nekajkrat pisali, vendar imamo občutek, da se pri tem vprašanju vrtimo v začaranem krogu. Kadar s šolniki začnemo ta dialog, se že vsa povojna leta ponavlja isti odgovor, namreč da so učni načrti prenatrpani in da ni mogoče kaj več posegati v druge sfere. V šolah smo sicer najdlje prišli s Finžgarjevo bralno značko, ki zajema vsako leto več učencev osnovnih šol, vendar pa se na posameznih šolah

že pojavlja občutek, da je tekmovanje postalo že formalnost, brez poglobljenega vzgojnega poudarka na kulturo branja, občutek, da gre le za številke, katera šola bo imela več tekmovalcev za bralno značko.

V letošnjem šolskem letu je bil v organizaciji občinske Zveze kulturno prosvetnih organizacij narejen korak naprej v pogledu bolj načrtne in kakovostne glasbene vzgoje s prirejanjem vsakomesečnih kakovostnih koncertov. Vendar pa tudi tu ne gre brez težav, ker na posameznih šolah še niso spoznali, da gre pri tem pravzaprav za dopolnjevanje šolskega dela na tem področju. K temu moramo dodati še nekaj letnih obiskov naših šol v poklicnih hišah v Ljubljani, zelo slabo in spreminjajočo odzivnost šol pri likovnih pa tudi zgodovinskih dokumentarnih razstavah. Razen pevskih zborov na nekaterih šolah, ni zaslediti drugih kulturnih krožkov ali druženj. Seveda je vse to bore malo v pogledu široke in vsestranske kulturne vzgoje bodočih ustvarjalcev in potrošnikov kulture. Še manj pa je v tem pogledu narejenega na večini šol druge stopnje.

Od množice vprašanj, ki se prepletajo s kulturno politiko in uvodoma omenjeno kulturno akcijo, nismo slučajno izbrali vprašanje pomembnosti šolskih prizadevanj na tem področju. Tu se namreč problem načenja in od zavzetosti za kulturno vzgojo na šolah je v glavnem odvisen hitrejši ali počasnejši razvoj. Šola bi prav gotovo morala

pri učencih bolj razvijati razne interese za kulturo, jih spodbujati in navajati za sprejemanje vrednostnih kulturnih dobrin. Če bi šola to načrtno in zavzeto izvajala vseh osem let obveznega osnovnega šolanja, potem prav gotovo ne bi bilo vprašanje vzgojnega gledališkega koncertnega, likovnega in drugega občinstva. Kajti tudi v psihološkem pogledu je to najbolj ustrezno obdobje vzgojnega navajanja učencev na sprejemanje kulturnih, predvsem pa kakovostnih kulturnih dobrin. Kajti nesmiselno bi bilo trditi, da teh navad učenci pa tudi ostali občani nimajo, ker kulturne dobrine so praktično vsi proizvodi človeške uma, tudi lonec, ki ga uporabljamo za kuhanje in žepni robček pa konec koncev tudi množica kiča in plaže, ki kričavo vabi odjemalce v naših kioskih. Vendar pa je pri vsem tem vprašanje globlje, kajti želimo vzgojiti takega človeka, ki bo segal po vrednih in kakovostnih kulturnih dobrinah, po takih, ki ga humanizirajo in plemenitijo ter duhovno dvigajo in ne obratno po takih, ki ga poneumljajo in duhovno plitvijo.

V tej sferi se bo morala gibanje tudi bodoča politika občinske kulturne skupnosti in v tej sferi bi se morala gibanje tudi vsa naša prizadevanja od šol prek družine, društva, kulturnih organizacij in vseh naprednih dejavnikov oziroma oblikovalcev življenja in dela v občini, vključno z občinsko skupščino in krajevnimi skupnostmi. Najbrž je tudi nemen na republiškem nivoju zasnovane kulturne akcije usmerjen k temu, da se kulturna raven tako posameznika, kot občine ali republike dviga hitreje kot doslej, zato pa je resnično potrebna mobilizacija vseh progresivnih dejavnikov na vseh nivojih od delovnih organizacij navzgor. To pa je tudi jamstvo hitrejšega napredka v ostalih sferah družbenega življenja.

Slavnostna podelitev Finžgarjevih bralnih značk

Kakor že nekaj let, so tudi letos učenci naše šole tekmovali za Finžgarjevo bralno značko. Skoraj vsi učenci so tekmovanje uspešno opravili in na prireditvi, ki je bila 10. aprila, je bila udeležba zelo velika. Povabilo za podelitev je sprejel tudi pisatelj Anton Ingolič, ki je bil na tej slovesnosti naš gost.

Najprej je bil kratek in pester spored, ki so ga izvajali učenci višjih razredov z recitalom »Skozi življenje« ter pevski zbor s spremljavo Orfijevega instrumentarija pod vodstvom Janka Pribošiča, recital pa je pripravila prof. Arzenškova. Zatem so povabili pisatelja Ingoliča na oder, kjer so mu najprej iz-

rekli dobrodošlico. Pisatelj nam je pripovedoval o svoji poti po Ameriki in Sudanu. Ta zgodba je učence izredno navdušila in so jo poslušali z velikim zanimanjem. Nato je prebral zanimave odlomek iz svojega novega romana. »Pretrgane naveze« ter odgovarjal na vprašanja učencev, ki so se nanašala na njegova literarna dela in zasebno življenje. Vprašanja so bila vsestranska in pisatelj je rad odgovarjal nanje.

Ob zaključku je bila slavnostna podelitev priznanj in značk. Tisti učenci, ki so dobili posebna priznanja so prejeli za nagrado Ingoličevo delo »Deček z dvema imeno-

Marjana Breclj in Danilo Benedičič v »Photo finishu«

Gostovanje ljubljanske Drame z igro P. Ustinova »Photo finish«

V soboto 17. aprila ob 19.30 uro bo v gledališču »Tone Čufar« na Jesenicah gostovala ljubljanska Drama z igro Petra Ustinova PHOTO FINISCH. Igre Petra Ustinova dobro poznajo ljubitelji gledališča, filma in televizije. Čeprav je po poreklu Rus, je Peter Ustinov vendarle trdno ukoreninjen v angleški kulturni krog, kar dokazuje zlasti kot dramatik. Vrsta njegovih iger je doživela ne samo v Angliji, temveč povsod po svetu velik uspeh. Tudi pri nas ga poznamo po igran »Ljubezen štirih polkolnikov«, »Trobi kakor hočeš«, »Komaj do zadnjih vej« in zdaj še po »Photo finishu«.

Vsa Ustinova dramska dela nosijo oznako igra, čeprav se zaradi svojega optimističnega in vedrega obravnavanja tudi najbolj temnih strani človeške narave in življenja, nagibajo precej v komedijo. Posebnost Ustinove dramatike je tudi originalna

zgradba zgodbe in izjemne duhovite situacije. Tako je tudi v »Photo finishu«, kjer se osemdesetletni Sam Kinsale srečava s svojim življenjem in samim seboj, ko je bil star 20, 40 in 60 let. Ob tem zrcalnem vračanju v minulost ne manjka zanimivih, duhovitih, veselih in pretresljivih situacij in spoznanj. Zato ni čudno, da »Photo finish« že vse od začetka sezone še kar polni ljubljansko Dramo in velja za eno najbolj uspešnih uprizoritev naše osrednje gledališke hiše v zadnjem času.

V zahtevni vlogi Sam Kinsala nastopa Aleksander Valič, v glavni vlogi Stelle pa Iva Zupančičeva. Tudi igralci drugih vlog zagotavljajo izreden gledališki dogodek in naštejmo jih po vrsti: Janez Albreht, Bert Sotler, Danilo Benedičič, Marija Benkova, France Presetnik, Ančka Severjeva in Marjana Brecljeva, ki jo bomo lahko kot gostjo videli tudi v vlogi Jacinte v uprizoritvi Cankarjevega »Pohujšanja v dolini Šentflorjanski« za 25-letnico dela in obstoja amatersega gledališča na Jesenicah. Režiser »Photo finisha« je France Jamnik, sceno pa je zasnoval Vladimir Rijavec.

Gostovanje ljubljanske Drame z igro Petra Ustinova »Photo finish« bo prav gotovo za Jesenice gledališki dogodek prve vrste, zato vse ljubitelje gledališča, ki so bili v letošnji sezoni zaradi preureditve del v gledališču prikrajšani za gledališko sezono, še posebej opozarjamo nanj. Vstopnice si pravočasno zagotovite v gledališki pisarni ali jih rezervirajte na telefon 81-260. Zaradi dolžine predstave, dve uri in pol, vse obiskovalce posebej opozarjamo na točen pričetek ob 19.30 uri.

Nadja Bergant,
Irena Bitežnik,
Marija Šturm
osnovna šola
»Prežihov Voranc«

IV. MFAF — JESENICE 1971

Že nekaj let je največja prireditev Ljudske tehnike na Jesenicah medklubski festival amaterskega filma, ki ga prireja filmska skupina Odeon. Svečana otvoritev IV. medklubskega festivala amaterskega filma bo danes 16. aprila 1971 ob 19. uri v veliki dvorani Delavskega doma na Jesenicah.

Organizatorji tega festivala pa seveda tudi letos niso imeli malo skrbi. Ko so uredili vse ostalo se je zataknilo pri filmih. Vse bolj ko se je približeval zadnji rok za pošiljanje filmov se je zaskrbljenost povečevala — filmov ni bilo dovolj. Ko so organizatorji zvedeli, da kino klub Novi Sad ni pravočasno vrnil filmov avtorjem, so hitro posredovali. Medtem ko je bilo v sredo 7. aprila ko naj bi bilo zaključeno sprejemanje filmov, teh samo 26, jih je do petka 9. aprila, ko je pričela zasidati žirija prispelo skupaj 93 iz 28 kinoklubov iz vseh republik. Iz domačega kluba sodelujejo letos trije avtorji s tremi filmi, to so Marjan Ogrin s filmom »Srečna mladost«, Branko Alt s filmom »Spomini« in Janez Horvat s filmom »400 železarjev na Triglavu«.

Žirija, ki ji je predsedoval Tine Arko — režiser iz Ljubljane, člana pa sta bila Miha Brun — študent iz Jesenic in Milan Samec — filmski delavec iz Zagreba in tehnična ekipa, ki so jo sestavljali: Silvo Valentar, Evgen Klemenc, Marjan Ogrin, Mimi Dizdarevič, Branko Alt, Janez Babič in Janez Hrovat, so filme pregledovali 20 ur. Žirija je potem za projekcijo izbrala 38 filmov, nagrade in posebne pohvale pa je podelila 13 filmom. Letos je bil najuspešnejši KK Pančevo, ki je dobil 5 nagrad, sledijo AKK Beograd s tremi, FKK Maribor z dvema medtem ko so FKK Mladost iz Boke Kotorske, FKK OS Kočevje, AAF Koper, KK Sarajevo, KAG Amater Novi Sad in FS Odeon Jesenice dobili po eno nagrado. Žal se letos ni udeležil že nekaj let najuspešnejši klub KK Ljubljana.

Žirija je nagrade podelila takole: v kategoriji dokumentarnega filma je zlato medaljo dobil Anton Marković iz FKK Mladost, Boka Kotorska za film »Tako prolazi leto«, srebrno Franjo Stromažer iz FKK Maribor za film »Ne smej se, tudi ti boš nekoč tako star«, za katerega je dobil tudi posebno nagrado Ljudske tehnike, bronasto pa avtorja S. Zupančič in P. Lovrin iz FKK OS Kočevje za film »Čemu«. Poleg teh so bili v tej kategoriji nagradjeni še Bora Milanović iz KK Pančevo z zlato medaljo za najboljšo kamero v filmu »Jan Husarik« in Janez Hrovat s posebno nagrado PZS za najboljši planinski film — »400 železarjev na Triglavu«. V kategoriji igranega filma je zlato medaljo dobil Milan Jelić iz AKK Beograd za film »Pas«, za katerega je dobil tudi zlato medaljo za najboljšo režijo, srebrno medaljo je dobil Ivan Rakidžić iz KK Pančevo za film »Proleće je došlo u stan moga brata Čarlija«, bronasto medaljo je dobil isti avtor za film »Koncert za dve dame i treći svetski rat«, za ta dva filma pa je dobil tudi zlati medalji za najboljšo idejo in najboljšo montažo. Zlata medalja v kategoriji žanrskega filma je pripadla K. Šajnbaheju in J. Marinšku iz SSAF Koper za film »Govornik«, srebrna medalja Amiru Hadžideću iz KK Sarajevo avtorju filma »Vrijeme«, bronasti medalji pa sta dobila Ivan Kaljević iz AKK Beograd za film »Učiti, učiti, učiti...« in Milenko Grgar KAG Amater Novi Sad za film »Protestujem«.

Program festivala je letos precej obsežnejši in seveda tudi bolj pester, saj bodo poleg jugoslovanskih kinoamaterjev letos na festivalu sodelovali kinoamaterji iz Italije in verjetno tudi iz Avstrije, seveda izven konkurence. Svečana otvoritev festivala bo danes 16. aprila 1971 ob 19. uri v veliki dvorani Delavskega doma. Sledila bo projekcija inozemskih in domačih filmov izven konkurence. V soboto popoldne ob 16. uri bodo predvajani filmi, ki sodelujejo v konkurenci, zvečer bo ob 19. uri podelitev nagrad, nato pa projekcija nagrajenih filmov. V nedeljo pa bo projekcija domačih filmov v konkurenci in tujih izven konkurence. Ker je festival zelo pester, filmi pa tudi tehnično precej kvalitetnejši kot prejšnja leta, pričakujejo organizatorji dober odziv pri obiskovalcih.

Organizatorji se za pomoč zahvaljujejo naslednjim: občinskemu svetu LT Jesenice, občinski konferenci SZDL, Foto-kino zvezi ISovenije, Železarni Jesenice, Kovinotehni Jesenice, Železarskemu izobraževalnemu centru Zarji Jesenice, Gorenjski kreditni banki Jesenice, Trgovini s foto-kino materialom Wallisch Beljak in Dragu Višnarju — umetna obrt Jesenice.

In še kdo je v organizacijskem odboru: predsednik Uroš Zupančič, sekretar Janez Hrovat, pomočnik Mimi Dizdarevič, tehnični sekretar Silvo Valentar, operaterji Marjan Ogrin, Janez Babič, Evgen Klemenc, Branko Alt in Janez Pisek, blagajnik Tone Pogačnik, program pa bo povezovala napovedovalka RTV Ljubljana Darja Lavtižar.

Kurirčkova pošta srečno!

Letos mineva 30 let, odkar so širom naše domovine, danes že očetje in dedje, nanovo zaznamovali pota in steze ter v zadnjo slovensko vas ponesli vest o vstaji slovenskega naroda. V dolgih štirih letih so se pota izhodila, razširila, ponekde celo prepojila s krvjo in zaznamovala z grobovi. In prav v tistih dneh, v času najtežjih bojev je stekla kurirčkova pošta, ki je do konca vojne povezovala s tisočimi nevidnimi nitmi najbolj nedostopne dele naše domovine, kjer se je zadrževala partizanska vojska. Po teh, danes skoraj zaraslih poteh hodijo te dni pionirji-kurirčki in prenašajo pošto iz kraja v kraj, od šole do šole in tako oživljajo spomine na neposredna doživetja svojih prednikov.

Danes, 16. aprila ob 16. uri, bodo naši pionirji prevzeli kurirčkovo pošto od svojih sovrstnikov iz Gorij. Predaja in prevzem bo pred spomenikom na Poljanah ob svečanem programu, ki so ga pripravili pionirji osnovne šole Koroška Bela in Tone Čufar. Po slovesnostih bodo v spremstvu pionirjev kurirčkovo pošto odpeljali v Kranjsko goro, od koder bo potem pošta nadaljevala pot po odročnih krajih in skritih stezah širom naše občine. V sredo 21. aprila ob 10. uri bodo pionirji osnovne šole Žirovnica pred Prešernovo rojstno hišo v Vrbi izročili kurirčkovo pošto pionirjem iz Lesc.

Na vseh naših šolah v občini, kjer bo imela kurirčkova pošta svoj postanek, so pionirji že pripravili programe s sodelovanjem članov ZZB NOV, ki bodo pionirjem pripovedovali dogodke iz NOB. Pionirji bodo pisali

tudi proste spise na temo »Vstaja v mojem kraju« in poleg pozdravov tovarišu Titu za rojstni dan, vložili najboljši spis v kurirčkovo torbico.

Svečan prevzem kurirčkove pošte iz vseh petih prog Slovenije bo 19. junija letos na velikem pionirskem zborovanju v Malih Lznah v Trnovskem gozdu. S to prireditvijo želijo slovenski pionirji počastiti 30-letnico vstaje jugoslovanskih narodov in 30-letnico ustanovitve OF slovenskega naroda. Kurirčkovi pošti želimo »Srečno pot!«

Štiriindvajsetič z vrha Triglava, simbola OF...

Ljubitelji zasneženih skalnih vršcev, planinci, visokogorski alpski smučarji, plezalci in alpinisti, so morali letos skupaj z gorskimi reševalci in gorskimi vodniki po hiteti, da so lahko pripravili vse potrebno za uspešno organizacijo že 24. triglavske, mladinske, Titove štafete. Letošnja zvezna štafeta s pozdravi in najboljšimi željami za 79. rojstni dan maršala Jugoslavije, je letos startala v Kopru, na obalah svobodnega slovenskega morja že v nedeljo, dne 11. aprila. Prek Primorske je prispela v ponedeljek zvečer na sedlo Vrščič, kjer je prenočila.

Na pobudo občinske konference ZMS Jesenice, so se tudi letos navdušeni ljubitelji zasneženih gora iz Rateč, Kranjske gore, Martuljka, Mojstrane, Jesenic, Javornika, Koroške Bele in drugih krajev odločili, da izvedejo priključke k zvezni štafeti iz naših najmočnejših vrhov.

Mladi planinci, plezalci in alpinisti iz Martuljka so povabili še druge, da so se povzpeli iz Planice na zasneženi, najlepše oblikovani vrh Julijskih Alp, Jalovec. Lokalna štafeta z Jalovca se je priključila zvezni v ponedeljek zvečer v Erjavčevi koči na Vrščiču pod stenami Prisojnika in Mojstrovke. Pot je nadaljevala v torek zjutraj proti Kranjski gori, kjer ji je mladina in ostali prebivalci pripravila slavnosten sprejem.

Alpinistični odsek Jesenice pa je organiziral triglavski priključek k zvezni štafeti. Že v petek je prišlo v Krmo rekordno število ljubiteljev zasneženih gora. Prespali so v planinski postojanki na Zasipški planini, kjer jim je Planinsko društvo Javornik-Koroška Bela pripravilo prijetno in toplo prenočišče. Veselo razigrani družini mladih planincev, plezalcev in alpinistov, so se čez noč pridružili še novi. Razigrani so sredi noči (že ob tretji uri) pohiteli na dolgo in naporno pot skozi dolino Krme prek Pleše, spodnjega in gornjega Polja dalje, vedno višje skozi zasneženo Travno dolino pro-

ti visoko postavljenemu cilju. Našo najvišjo planinsko postojanko, Triglavski dom, Kredarico so dosegli sredi dopoldneva, vedno bolj praznično razpoloženi, kjer so jih gostoljubno sprejeli meteorologi (Jesenčan Tone Novak).

V nedeljo zjutraj se je po zasneženem grebenu Triglava povzpelo na vrh Triglava čez 40 navdušenih udeležencev letošnje, 24. triglavske mladinske, Titove štafete. Na vrhu Triglava so se zbrali udeleženci iz Pirana, Kopra, Maribora, Radovljice, Ljubljane, Kranja, Mojstrane, Javornika, največ pa je bilo med njimi mladih jesenjskih planincev. Vreme je bilo udeležencem naklonjeno, tako da je bilo razpoloženje še bolj praznično. Pesem in vrisi so odmevali od vsepovedi. Udeleženci so z vrha Triglava, simbola OF slovenskega naroda, poslali najboljšo želje in čestitke maršalu Jugoslavije Titu za njegov 79-ti rojstni dan. Svečanost pa je bila povezana še s spominom na tridesetletnico vstaje jugoslovanskih narodov in tridesetletnico ustanovitve OF slovenskega naroda.

Letošnja triglavska, mladinska štafeta je bila mnogo bolj množična in slovesnejša kot so bile vse dosedanje. Mladi planinci, plezalci in alpinisti so se veselili svojih mladosti, poguma in znanja, da so sposobni se kljub težavam, naporom in nevarnostim povzpeti na zasneženi vrh Triglava.

Prekmalu so morali udeleženci letošnje triglavske mladinske štafete zapustiti postojanko, zasneženi vrh in spustiti prek Kredarice v postojanko na Zasipški planini. Triglavski priključek letošnje zvezne mladinske Titove štafete je prenočil v Mojstrani, kjer se je v torek zjutraj priključil s prisrčno slovesnostjo zvezni štafeti.

Posebno pozdravno pismo pa so planinci, plezalci in alpinisti naslovili na vrh Triglava, simbola OF slovenskega naroda tudi republikanski konferenci Socialistične zvezne delovnih ljudi Slovenije, kot naslednici OF.

Kaj bomo gledali v kinu

Kino RADIO

17. in 18. aprila zap. nem. ital. barvni film SMRT V RDEČEM JAGUARJU, režija dr. Harald Reinl, v gl. vlogi George Nader, ob 17. in 19. uri.

19. aprila ital. CS barvni film ZIDOV GREHOV, v režiji Adriano Bolzoni, v glavni vlogi Peter Lawford, ob 17. in 19. uri.

20. in 21. aprila slov. barvni film NA KLANCU, v režiji Vojko Duletič, v glavni vlogi Štefka Drolčeva, ob 17. in 19. uri.

22. aprila amer. barvni film NEVARNA CRTA 7000, v režiji Howard Hawks, v glavni vlogi James Caan, ob 17. in 19. uri.

23. aprila franc. barvni film CAS VOLKOV, v režiji Sergio Gaby, v glavni vlogi Robert Oseini, ob 17. in 19. uri.

24. aprila amer. CS barvni film INCIDENT PRI PHANTOM JILLU, v režiji Eri Belomi, v glavni vlogi Robert Fuler, ob 17. in 19. uri.

Kino PLAVZ

17. in 18. aprila slov. barvni film NA KLANCU, ob 18. in 20. uri.

19. in 20. aprila zap. nem. ital. barvni film SMRT V RDEČEM JAGUARJU, ob 18. in 20. uri.

21. aprila amer. barvni film NEVARNA CRTA 7000, ob 18. in 20. uri.

22. in 23. aprila amer. CS barvni film OBESITE GA BREZ MILOSTI, ob 18. in 20. uri.

24. aprila špan. barvni film USODA ENE ŽENE, ob 18. in 20. uri.

Kino DOVJE

17. aprila angl. barvni film NIHCE NE MORE POBEGNITI

18. aprila ital. amer. nem. barvni film ŽENA JE IZGINILA

21. aprila zap. nem. ital. barvni film SMRT V RDEČEM JAGUARJU

24. aprila amer. CS barvni film OBESITE GA BREZ MILOSTI

Kino KRANJSKA GORA

17. aprila nem. barvni film SIROTA S ČUDEŽNIM GLASOM

18. aprila amer. CS barvni film OBESITE GA BREZ MILOSTI

20. aprila franc. barvni film ZIDOV GREHOV

22. aprila slov. barvni film NA KLANCU

24. aprila zap. nem. ital. barvni film SMRT V RDEČEM JAGUARJU

Kino DELAVSKI DOM JAVORNIK

17. aprila ital. amer. nem. barvni film ŽENA JE IZGINILA, ob 19. uri.

18. aprila nem. barvni film SIROTA S ČUDEŽNIM GLASOM, ob 17. uri.

18. aprila franc. barvni film ZIDOV GREHOV, ob 19. uri.

21. aprila amer. CS barvni film OBESITE GA BREZ MILOSTI, ob 19. uri.

24. aprila slov. barvni film NA KLANCU, ob 19. uri.

Gledališče

SOBOTA, 17. 4. ob 19.30 uri: P. Ustinov PHOTO FINISH — igra v treh dejanjih — gostovanje ljubljanske Drame.

PETEK, 23. 4. ob 17. uri: NASI ZBORI ZA 30-LETNICO OSVOBODILNE FRONTE — nastop pevskega zborov iz vse občine z letošnjo podelitvijo priznanj OF.

SOBOTA, 24. 4. ob 20. uri: I. Cankar POHUJSANJE V DOLINI SENTFLORJANSKI — farsa v treh dejanjih — slavnostna premiera v počastitev 25-letnice obstoja in dela amaterskega gledališča »Tone Čufar« in 25-letnice gledališkega dela po vojni Franca Cegnarja, Stanke Geršakove, Marjane Čebuljeve, Slave Marošičeve in Vere Staretove. Režija in scena Bojan Čebulj.

NEDELJA, 25. 4. ob 20. uri: I. Cankar: POHUJSANJE V DOLINI SENTFLORJANSKI — farsa v treh dejanjih — v vlogi Jacinte Marjana Brecljeva K. G.

PONEDELJEK, 26. 4. ob 20. uri: I. Cankar: POHUJSANJE V DOLINI SENTFLORJANSKI — farsa v treh dejanjih — v počastitev 30-letnice vstaje in ustanovitve OF.

ZAHVALA

Ob boleči izgubi našega očeta in starega očeta

JANEZA ZUPANA

se prisrčno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem za nesebično pomoč v težkih dneh.

Prav tako se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so počastili njegov spomin na domu in nam izrekli sožalje.

Posebne zahvale pa smo dolžni še vaščanom Žirovnice za vso pomoč in sodelovanje, kakor številnim darovalcem cvetja in vencev in vsem, ki ste v tako lepem številu počastili njegov spomin s spremstvom na njegovi zadnji poti.

Zalujoči: Jerca, Majda, Angelca, Anica — hčerke z družinami, Ivan in Mirko — sinova z družinama

ZAHVALA

Ob izgubi dragega moža in dobrega očeta, starega očeta in brata

GASPERJA MARKELJ

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so nam bili dobri ob zadnjih težkih urah. Zahvaljujemo se vsem organizacijam v Sp. Gorjah, pevcem in godbi ter vsem udeležencem pogreba.

Posebna zahvala dr. Novaku in tov. Justini, ki sta mu lajšala trpljenje.

Zalujoči: žena Pepca, sinovi in hčere z družinami

ZAHVALA

Ob nenadni smrti našega dragega moža, očeta in starega očeta

JOZETA JAZBECA

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti, mu podarili cvetje in sočustvovali z nami.

Predvsem se zahvaljujemo sostanovalcem za venec posebno pa družini Zidarjevi, tov. Bohinju in tov. Brglezu, tov. Žagarjevi in Resmanovi, ter ostalim, ki so priskočili na pomoč na kraju smrti.

Zahvaljujemo se vsem voznikom osebnih vozil, ki so ga spremili na njegovi zadnji poti.

Zalujoči: žena Marija, hči Milka z možem, ter vnuka Stanka in Milan

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru predelovalnih obratov se najlepše zahvaljujem za denarno pomoč v času moje bolezni.

Ignac Jerala

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru PIV se iskreno zahvaljujem za denarno pomoč, ki mi je zelo dobrodošla. Kolektivu PIV pa želim veliko delovnih uspehov.

Stanko Krmelj

OBVESTILO

Trgovski podjetji ROŽCA in SPECERIJA BLED obveščata cenjene kupce, da bosta v nedeljo, dne 18. aprila od 7.30 do 10.30 odprti samopostrežni trgovini pri Čuferju na Plavžu in super market Union, nasproti železniške postaje.

Vojko Kučina o judu in o sebi

Že nekaj let jeseniški judoisti dosegajo na mnogih tekmovanjih lepe uspehe. Za kratek razgovor smo zaprosili Vojko Kučino, ki je najzaslužnejši za začetek in nadaljenje življenje juda na Jesenicah.

Kdaj si se zapisal judu?

Pred petnajstimi leti, ko sem hodil v šolo v Ljubljani, sem se na prigovarjanje prijateljev vpisal v judo klub Olimpija. Ker mi je šlo, kot temu pravijo, sem dobil veselje in pričel resno trenirati.

Tvoji največji tekmovalni uspehi?

Leta 1958. sem bil drugi na absolutnem prvenstvu države, istega leta drugi na državnem prvenstvu v srednji kategoriji, bil sem še prvak Slovenije, zmagovalcem na odprtem prvenstvu Ljubljane itd.

Lastnik kakšnega pasu si?

Imam II. mojstrski pas ali dan.

Se tekmuješ?

Za ekipo še, drugače pa sem le še trener in sodnik.

Vaš klub je sekcija pri TVD Partizan Jesenice. Kako to?

Tu smo dobili razmeroma najboljše pogoje, saj imamo dvorano zastoj. Pa tudi sprejeti so nas hoteli, seveda. Kar se da, nam pomagajo, denar pa je seveda povsod problem.

Kako si pridobil mlade?

Z dobrimi tečaji in tisti, ki so imeli dovolj veselja in volje do treninga, so ostali. Danes jih redno trenira dvajset.

Kaj pa dekleta?

Za dekleta sta bila dva tečaja, ki so se ga največ udeležile gimnazijke. Začelo jih je 60, ostalo pa samo šest. Od vsakega tečaja po tri.

Ali fantje in dekleta trenirajo skupaj?

Treningi so ločeni toliko časa, dokler dekleta zadovoljivo ne obvladajo tehnike. Potem trenirajo skupaj, sicer ne bi napredovale, ker so premehke. Razumejo pa se odlično in so med njimi res tovariški odnosi, in tekmujejo med sabo, kot bi bili vsi fantje.

Kakšen je sestav članov?

Veliko je delavcev, pa tudi dijakov in šolarjev.

Kakšne uspehe so dosegli tvoji varovanci?

To niso samo moje zasluge, saj trenersko delo opravljata tudi Dvoršak in Ražman (ki

pa sta tudi izšla iz njegove šole).

Pred tremi leti smo bili ekipni slovenski prvak, leta 1970 je bil Ražman prvi na državnem mladinskem prvenstvu, letos pa drugi, Bečirovič je bil lani drugi, Morič je bil na odprtem prvenstvu Ljubljane in pokalu Nagaoka dvakrat prvi v lahki kategoriji; pri dekletih smo lani imeli dve republiški prvakini, ena je bila druga, na državnem prvenstvu pa je bila Severjeva prva v poltežki, Črnologarjeva druga v teški in Ivnikova tretja v polsrednji kategoriji; letos sta bili slovenski prvakinji Severjeva in Črnologarjeva, Ivnikova je bila druga, na državnem prvenstvu pa je bila Severjeva prva, Črnologarjeva druga in Ivnikova tretja.

Letos pa smo dobili tudi republiškega in državnega prvaka pri pionirjih — naslov je osvojil Simon Čebulj, Zgonc pa je bil na republiškem prvenstvu drugi.

Kdo je lahko dober judoist?

Važni so inteligenca, refleks, talent, vztrajen trening, ki da moč in vzdržljivost. Kdor pri judu ne zmore hitrega reagiranja, je hitro izgubljen.

S kakšnimi težavami se ubadaš?

Težko je obdržati ekipo skupaj, posebej pa dobiti tekmovalce v teški in poltežki kategoriji.

Uspehi, ki so dosegljivi?

Pri dekletih ekipni prvak Slovenije, med fanti pa največ pričakujem od Ražmana, ki je bil lani v državni reprezentanci mlajših mladincev, letos pa se bo kljub prehodu k starejšim mladincem, najbrž spet uvrstil vanjo.

Koga bi še rad privabil v vaše vrste?

Povsod po svetu je v navadi, na tudi pri nas v Vojvodini, vpeljujejo, da je v judo klube ali sekcije vključena tudi policija. Tudi mi bi radi, da bi se nam pridružili pripadniki milice. To bi koristilo tako njim kot tudi nam, saj bi si najbrž tako pridobili kaj sredstev, ki nam jih najbolj primanjkuje za prevoze, saj pri vsem drugem smo zelo skromni.

Z.

V teh dneh je tudi v naših kinematografih na sporedu novi slovenski film — prvi filmani Cankar — NA KLANCU. Prvi slovenski film po Cankarjevem besedilu je velik kulturni dogodek in najbrž ne bo ljubitelja sedme umetnosti, ki si filma ne bi rad ogledal.

V nedeljo startajo tudi košarkarji

V nedeljo 18. aprila bodo startali v mladinski republiški ligi mladinci košarkarskega kluba Jesenice in se bodo na igrišču Podmežaklje pomerili s sovratniki iz Domžal. Tekma bo ob 8.30 uri.

Mladinci Jesenice so s pripravi pričeli že v sredini januarja. Udeležba na treningih je bila zadovoljiva. Mladinci so trenirali zelo prizadevno in so kondicijsko dobro pripravljeni. Žal pa upravi kluba ni uspelo zagotoviti niti ene trening tekme, to pa

se bo fantom poznalo pri uigranosti ekipe.

Trener Kučina ima na razpolago 14 igralcev, ki so sposobni za tekmovalno igranje.

Žreb je bil našim fantom naklonjen. Prve tri tekme igrajo z lažjimi nasprotniki, tako da se bo ekipa lahko uigrala.

Upamo lahko, da se bodo mladinci uvrstili med prvih pet ekip v svoji skupini. Če bi jim to uspelo, bi s tem priborili pravico za sodelovanje v finalu slovenskega prvenstva. Br.

Tržič : Jesenice 3 : 4 — mladinci

V prvenstveni nogometni tekmi so jeseniški mladinci v nedeljo gostovali v Tržiču, kjer so igrali proti tamkajšnjim mladincem in jih premagali z rezultatom 4:3 (3:0). Jeseničani so tekmo začeli odlično in so že v 5. minuti vodili z 1:0. Po doseženem vodstvu so nadaljevali z dobro igro in do konca polčasa dosegli še dva zadetka ter prepričljivo vodstvo 3:0.

Začetek drugega dela tekme je pripadel domačinom kateri so v 47. minuti, po grobi napaki celotne obrambe, zmanjšali rezultat na 3:1. Po prejetem голу so Jeseničani

zaigrali nekoliko bolje ter trinajst minut kasneje iz prostega strela zvišali rezultat na 4:1. Po tako visokem vodstvu so Jeseničani popolnoma odpovedali in dovolili domačinom da so prevzeli igro v svoje roke in iz hitrih nasprotnih napadov dosegli še dva gola ter tako preprečili hud poraz.

Gole za Jesenice so dosegli Aljič, Rakovič Senad, Cimirotič in Rakovič Enes.

Pionirji so igrali doma s sovratniki iz Kranja in srečanje izgubili z rezultatom 4:2.

Š.

Določeni termini

Kot že nekaj let doslej, tako je tudi letos gorenjska tekmovalna skupnost v balinanju pri občinski zvezi za telesno kulturo Jesenice, organizirala posvet o balinanju. Udeležili so se ga predstavniki štirih klubov Gorenjske — Kranj, Radovljica, Lesce in Jesenice, manjkali pa so predstavniki BK Trata iz Škofje Loke.

Gorenjska prvenstva bodo po dogovoru navzočih:

14. 5. — I. kolo četvork v Kranju,

24. 5. — II. kolo četvork v Radovljici,

5. 6. — prvenstvo v dvojkah na Jesenicah,

19. 6. — prvenstvo posameznikov v Lescah,

18. 9. — prvenstvo v izbujanju v Radovljici.

V organizaciji balinarskega kluba Jesenice pa bo tudi državno prvenstvo v dvojkah, ki bo 31. 7. in 1. 8. v Bazi. Z

Doma zmaga

Jeseniški odbojkarji so si v tekmi z Vukovarjem, ki so jo odigrali doma, pridobili prvi dve točki v drugem delu tekmovalnega II. zvezne lige — zahod.

Trener Krevsel je prijavil naslednje igralce: Arha, Berglja, Božiča, Kavčiča, Končnika P., Končnika T., Potočnika, Strnada in Pogačarja.

Brez dvoma pa je vsaj v prvem nizu večkrat pomislil na Rösslerja in Pristova, ki sta tekmo opazovala z mavcem na nogi, saj so gostje povedli že z 1:11, ko so se naši šele prebudili. Z zbrano igro so začeli nabirati točko za točko in se gostom pri-

bližali na 13:14. Šele takrat so gostje izkoristili sedmo zaključno žogo in našim odvzeli dragocen niz.

V naslednjih treh nizih, ki so jih Jeseničani dobili s 15:0, 15:10 in 15:11, so igralci Vukovarja izgubili vsako upanje, da bi lahko dobili še kaj več.

Tekma je postala lepa in maloštevilni gledalci so večkrat zaploskali. Posebno pa še Potočniku, ki je bil duša naše ekipe.

S to zmago si Jeseničani delijo 2.—4. mesto na lestvici z 12 točkami. To nedeljo gostujejo v Kaštelu, ki so je jeseni premagali s 3:2. Z

Triglavski turni smuk

Tradicionalni triglavski turni smuk organizirajo tudi letos planinska društva Javornik-Koroška Bela, Dovje-Mojstrana in Martuljk.

Snega je v aprilu še dovolj na vsej skoraj 9 km dolgi progi. Sneg je uležan, tako da se obeta odlična smuka. Proga poteka iz grebena Rži v konto pod Rjavino, prek Apnenice, čez Pungrtje in travno dolino, mimo pastirske koče v Zgornji Krmi na Polje. Od tod poteka prek Vrtače in Pleše in melin pod Dražkimi vrhovi prav v dolino Krme. Proga je speljana po krajevno najlepših predelih triglavskega pogorja.

Start je v nedeljo, 25. aprila ob 8. uri zjutraj iz grebena Rži nad Staničevim domom.

Oddaljenejši udeleženci smuka prispejo že v petek, 23. aprila v kovinarsko kočjo na Zasipsko planino, kjer lahko prenočijo (omejena zmogljivost prenočišč). Bližnji udeleženci se lahko pripeljejo v soboto, 24. aprila po dolini Radovne ali iz Mojstrane do lovca v Zgornji Radovni do kamor je cesta prevozna. Od tod je le pol ure peš hoje do Zasipske planine. Skupni odhod udeležencev je dne 24. aprila ob 5. uri zjutraj izpred Kovinarske koče na Zasipsko planino po dolini Krme, prek Apnenice do Staničevega doma (2352 m). Zaradi dnevnih vročin je tako zgodnji odhod zelo priporočljiv, ker je zložne hoje do cilja 5—7 ur.

Smuka se lahko udeležijo člani planinskih društev Jugoslavije, smučarskih društev in drugi smučarji planinci, ki imajo ustrezno znanje v visokogorskem smučanju. Vsak udeleženec smuča na lastno odgovornost.

Oprema mora biti primerna visokogorskemu svetu. Nujna je topla obleka, rokavice, kapa, smučarska očala, smuči, po možnosti kože za smuči, primerni čevlji — tudi za hojo, maže, hrana in brezalkoholne pijače. Priporočamo, da se vzame s seboj le nujno potrebna oprema in hrana, ker se s težkimi oprtniki zelo težko hodi in smuča. Skromno pa bo s hrano in pijačo preskrbljen tudi Staničev dom. V slučaju večje udeležbe bo lahko del gornikov prenočil v Triglavskem domu na Kredarici (2515 m), ki je od Staničevega doma oddaljen le eno uro.

Udeleženci se prijavijo v soboto, 24. aprila v Staničevem domu. Prijavni prispevek 3 din. Udeleženci dobijo poseben žig v planinsko legitimacijo, za enkratno udeležbo bronast znak, za trikratno (nekateri že letos) prejmejo srebrni znak, za petkratno pa zlati znak.

Dobrih vodnikov-alpinistov za vzpon in smuk bo dovolj. Za dežurno — reševalno službo in tehnično izvedbo smuka so zadolženi odlični alpinisti in reševalci iz Mojstrane, ki bodo imeli na voljo vsa sodobna reševalna sredstva.

V lepem vremenu v pomladanskem zrnatem snegu prek zalitih planj s prehodom v zeleno, cvetočo dolino Krme bo ostal smuk vsem udeležencem v nepozabnem spominu.

Planinska društva
Javornik-Kor. Bela, Dovje-Mojstrana
in Martuljk

Jesenice : LTH Škofja Loka 5 : 3

V prijateljski nogometni tekmi so Jeseničani na domačem igrišču premagali člana slovenske conske lige LTH iz Škofje Loke z rezultatom 5:3 (5:2).

Tekma je bila tipično prijateljska in je predvsem služila za pregled razpoložljivih moči pred odločilnimi tekmami v nadaljevanju prvenstva v gorenjski nogometni ligi,

kjer se Jeseničani trudijo, da bi obdržali prvo mesto.

Tekma je pokazala, da morajo Jeseničani, če hočejo osvojiti naslov prvaka Gorenjske in potem uspešno nastopiti v slovenski conski ligi, posvetiti vso skrb ožji obrambi, katera je slabši del moštva in gre zahvala predvsem odličnim napadalcem, da vodijo na prvenstveni lestvici.

V nedeljo 18. aprila gostujejo Jeseničani v Železnikih, kjer se bodo srečali z moštvom Alplesa, ki tudi še računa na prvo mesto. Vse moštvo se bo moralo zagristi in boriti za zmago, ki jo pričakujejo tudi njihovi navijači.

Gole za Jesenice so dosegli: Noč, Ljubojevič 2, in Karahodžič 2.

Š.